P **Cena numeru 15 groszy**

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVI | ŁÓDŹ, ŚRODA, 19 STYCZNIA 1938 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | № 18

CHAUTEMPS UTWORZYŁ RZĄD

składający się wyłącznie z radykałów.—Socjaliści nie weszli do nowego gabinetu, lecz udzielą mu swego poparcia

Paryż, 18 stycznia.

(Pat) W piątym dniu przesilenia gabinetowego, sen. Chautemps, zdołał doprowadzić do zrealizowania nowej kombinacji ministerialnej. Nowy rząd premiera Chautempsa oznacza, że „front ludowy" istniejący jeszcze w terenie, a nawet w parlamencie, nie może znaleźć odzwierciadlenia w składzie rządu. Okazało się, że aby utworzyć rząd, któdy obejmowałby wszystkie grupy „frontu ludowego" wraz z komunistami, trzebaby wyjść poza ramy tego frontu i doprosić jeszcze jakąś grupę centrową, jako niezbędną przeciwwagę komunistów. Gabinet Chautemps oznacza właściwie przejście do porządku dziennego nad komunistami i jest realizacją formuły „RZĄD RADYKALNY BEZ UDZIAŁU SOCJALISTÓW, LECZ Z ICH POPARCIEM".

Punktem kulminacyjnym przesilenia były całonocne obrady rady naczelnej partii socjalistycznej, która wypowiedziała się definitywnie przeciw udziałowi socjalistów w rządzie radykalnym. Wniosek przedstawiony radzie naczelnej przez Bluma, Serola i ministra pracy Lebas za utrzymaniem współpracy z radykałami uzyskał 4.035 przeciwo 4,155 głosów, które padły na wniosek grupy Żyromskiego, reprezentującego odłam t. zw. „Bataille Socialiste" 2.659, oraz wniosek grupy Marceau Pivert, przedstawiciela najbardziej skrajnego skrzydła partii (1,493). Grupa Żyromskiego WYSUWAŁA KONCEPCJĘ, „UTWORZENIA RZĄDU BĘDĄCEGO WIERNYM OBRAZEM „FRONTU LUDOWEGO" Z UDZIAŁEM KOMUNISTÓW, SOCJALISTÓW, RADYKAŁÓW I GENERALNEJ KONFEDERACJI PRACY", zaś grupa Marceau Pivert domagała się poprostu wejścia na drogę „bezpośredniej akcji mas". Kryzys „frontu ludowego" mógł więc zakończyć się kryzysem w łonie partii socjalistycznej. Wobec tak niezwykłego rozstrzelenia głosów, zgłoszony został ze strony komitetu wykonawczego partii wniosek, będący rekapitulacją obrad, a stwierdzający, że rada naczelna uważając „wynik głosowania za uniemożliwiający udział socjalistów w rządzie, wyraża zaufanie deputowanym socjalistyczny, iż będą dalej działać w myśl programu „frontu ludowego".

Pierwsze oświadczenie Chautempsa

Paryż, 18 stycznia.

(Pat) Senator Chautemps przyjął na dłuższej konferencji Georges Bonneta a następnie b. premiera Theodorea Steega. Opuszczając o godz. 18-ej gmach prezydium rady ministrów Max Dormoy oświadczył dziennikarzom: Przybyłem tu, by przynieść sen. Chautemps postanowienia grupy socjalistycznej Izby Deputowanych. Treść ich znaia już panowie. Byłem serdecznie przyjęty — przyniosłem przecież dobre wiadomości.

Tekst uchwały socjalistycznej, o której wspomina Dormoy, przyjęty został 88 głosami, przeciw 24 przy 6 nieobecnych. Brzmi on: Grupa parlamentarna socjalistyczna ubolewa, że mimo wysiłków NIE UDAŁO SIĘ STWORZYĆ RZĄDU FRONTU LUDOWEGO.

Zgodnie jednak z postanowieniem rady narodowej frontu ludowego, które ściśle wyraża wolę kraju, że obowiązkiem jest podtrzymanie i poparcie większości frontu ludowego, wita przychylnie tworzenie rządu przez partię wchodzącą w skład frontu.

Stanowisko komunistów

Paryż, 18 stycznia.

(Pat) Prezydium partii komunistycznej powzięło uchwałę stwierdzającą, że tworzony obecnie gabinet nie odpowiada ani uczuciom kraju ani też woli wyrażonej w głosowaniu powszechnym.

Z tych dwóch powodów, które uznajemy za wystarczające—oświadczył sekretarz generalny grupy parlamentarnej komunistycznej—zajęliśmy nieprzyjazne w stosunku do tworzącego się gabinetu stanowisko.

Program rządu

Paryż, 18 stycznia.

Przed udaniem się do Pałacu Elizejskiego premier Chautemps oświadczył m. in. dziennikarzom, iż jest szczęśliwy z powodu ukończenia długotrwałego przesilenia. Rząd będzie usiłował odpowiedzieć nadziejom kraju spragnionego zarówno reform i sprawiedliwości społecznej, jak pokoju wewnętrznego i bezpieczeństwa. Rząd ma przed sobą ciężkie zadanie, ale je wykona w celu poszanowania woli wyrażonej w powszechnym głosowaniu i uzgodnienia jej z wymogami ocalenia narodowego. Główną uwagę rząd poświęci utrzymaniu solidności finansów, przygotowaniu ustaw społecznych, zapewniających pokojową współpracę pomiędzy kapitałem a pracą oraz trosce o bezpieczeństwo i niezawisłość Francji.

Ministrowie i podsekretarze stanu zbiorą się na naradę w czwartek po południu. Najbliższe posiedzenie rady ministrów wyznaczono na piątek dnia 21 b. m. rano.

* * *

Paryż, 18 stycznia.

(Pat) O godz. 22 min. 55 premier Chautemps w otoczeniu członków swego gabinetu, który przedstawił prezydentowi Republiki opuścił Pałac Elizejski. Następnie premier podpisał dekrety nominacyjne nowych ministrów.

Skład nowego rządu

Daladier—wicepremierem, Delbos — ministrem spraw zagranicznych

PARYŻ, 18 styczula.

(PAT). Senator Chautemps ustalił ostateczną listę swego gabinetu, którą przedłoży prezydentowi Republiki. Skład gabinetu jest następujący: premier Chautemps, wicepremier Daladier, ministrowie stanu — Bonnet i Frossard, obrona narodowa — Daladier, marynarka wojenna — Wiliam Bertrand, lotnictwo — Guy La Chambre, sprawy wewnętrzne — Sarraut, sprawiedliwości — Campinchi, finanse — Marchandeau, sprawy zagraniczne — Delbos, handel — Pierre Cot, emerytury Lassalle, rolnictwo — Chapsal, wychowanie narodowe — Jean Zay, praca -- Ramadier, kolonie — Steeg, zdrowie publiczne — Marc Rucart, roboty publiczne — Gueuille, poczta — Gentin.

Votum nieufności dla gen. Żeligowskiego

uchwaliła sejmowa komisja wojskowa.—Prezesem komisji został wybrany poseł Edward Eckert

Warszawa, 18 stycznia.

Na posiedzeniu komisji wojskowej sejmu rozegrał się dzisiaj dalszy **etap walki grupy posłów z pos. gen. Żeligowskim.**

Wiceprzewodniczący komisji wojskowej płk. Schaetzel otworzył posiedzenie w obecności 23 posłów. **Dwóch członków komisji było nieobecnych, a mianowicie jej przewodniczący pos. gen. Żeligowski i przedstawiciel frakcji ukraińskiej pos. Celewicz.**

Na porządku obrad znajdował się wniosek pos. de Thuna o wyrażenie votum nieufności gen. Żeligowskiemu. Przewodniczący płk. Schaetzel uprzedził, że nad wnioskiem tego rodzaju nie może być dyskusji.

Ujawniła się natychmiast opozycja przeciwko wnioskowi godzącemu w generała Żeligowskiego. W opozycji była grupa posłów nie należących do Obozu Zjednoczenia Narodowego, a blisko współpracujących z b. premierem Walerym Sławkiem. W jej imieniu zabrał głos b. wiceminister spraw wewnętrznych pos. dr. Kazimierz Duch, stwierdzając, iż według art. 41 Konstytucji, przewodniczący komisji, a więc gen. Żeligowski, za swoją działalność poselską na terenie sejmu, może odpowiadać tylko przed sejmem. A więc wniosek o votum nieufności nie może być wogóle poddawany pod głosowanie i dlatego pos. dr. Duch wnosi o zdjęcie wniosku pos. de Thuna z porządku obrad.

Przeciwko propozycji pos. dr. Ducha głos zabrali pos. Drozd-Gierymski i wicemarszałek pos. Miedziński.

Dyskusję tę przerwał wreszcie płk. Schaetzel, poddając pod głosowanie wniosek pos. de Thuna.

Za wnioskiem głosowało 16 posłów, należących do OZN, a więc większość członków komisji wojskowej.

Po ogłoszeniu wyników głosowania płk. Schaetzel złożył funkcje członka prezydium, a solidarnie z nim wystanił sekretarz komisji pos. Wojnar-Byczyński, składając swe funkcje i odczytując oświadczenie, w którym stwierdza, iż „w swoim sumieniu i sercu żołnierskim nie może doszukać się braku zaufania dla historycznej postaci b. ministra spr. wojskowych, zdobywcy Wilna, posła generała broni Lucjana Żeligowskiego".

Płk. Schaetzel przerwał w tym stanie rzeczy posiedzenie komisji, oświadczając, że udaje się do marszałka Cara, celem złożenia mu sprawozdania.

Po pewnym czasie zjawił się na posiedzeniu wraz z płk. Schaetzlem wicemarszałek sejmu Podoski i w zastępstwie chorego marszałka Cara **wznowił posiedzenie komisji wojskowej, proponując przystąpienie do wyborów nowego prezydium komisji.**

Posłowie z OZN zgłosili kandydaturę pos. Edwarda Eckerta, nauczyciela z Sambora, a pos. dr. Duch postawił kandydaturę gen. Lucjana Żeligowskiego. W głosowaniu Eckert otrzymał 15 głosów, a gen. Żeligowski 6 głosów. Wobec tego wicemarszałek Podoski oświadczył że na podstawie wyników głosowania, przewodniczącym komisji został wybrany **pos. Edward Eckert i w jego ręce złożył przewodnictwo.**

Większość komisji wybrała następnie wiceprzewodniczącym pos. Głowackiego i sekretarza pos. Junkowskiego.

Po dokonaniu wyborów zabrał głos pos. Leon Sapieha, składając oświadczenie, iż wobec wyników dzisiejszego posiedzenia sejmowej komisji wojskowej rezygnuje z dalszego udziału w jej pracach. **Identyczne rezygnacje zgłosili pos. dr. Kazimierz Duch, Józef Morawski i mjr. Józef Płonka. Równocześnie pos. Sapieha, dr. Duch, płk. Schaetzel, Morawski i Płonka opuścili salę posiedzeń komisji wojskowej, która dokończyła jeszcze formalność, a mianowicie przydzieliła referat rządowego projektu ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym pos. Adolfowi Sarneckiemu.**

Kryzys sejmowej komisji wojskowej znajdzie najprawdopodobniej echo na plenarnym posiedzeniu sejmu, a to dlatego, iż sejm będzie musiał dokonać wyboru nowych 5-ciu członków komisji na miejsce tych, którzy zrzekli się udziału w jej pracach.

Poza tym posłowie, solidaryzujący się z gen. Żeligowskim, mają podobno zamiar całą sprawę wnieść przed marszałka Cara, stwierdzając, iż członkowie OZN postąpili w sposób sprzeczny z Konstytucją i regulaminem sejmowym wyrażając votum nieufności gen. Żeligowskiemu.

Czy Francja wprowadzi ograniczenia dewizowe?

Zapasy kruszcu zmniejszyły się. — Osłabienie kursu franka

PARYŻ, 18 stycznia.

(PAT). Możliwość wprowadzenia we Francji ograniczeń dewizowych z każdym dniem staje się coraz bardziej aktualna.

Mimo, iż większość opinii kraju, jak i poglądy znacznej większości parlamentarnej, przeciwne są wszelkiej kontroli swobodnego obrotu pieniężnego z zagranicą, to jednak trudna sytuacja finansowa i gospodarcza kraju w dniach obecnego przesilenia zdaje się wskazywać, że wprowadzenie reglamentacji dewizowej staje się fatalnością, której trudno będzie uniknąć.

Wyrazem opinii pewnych kół w związku z tym zagadnieniem jest artykuł wybitnego ekonomisty francuskiego p. Roger Verteuil, który, omawiając na łamach prawicowego dziennika „Epoque" obecne trudności finansowe kraju, poważne osłabienie kursu franka i szybkie zmniejszanie się zapasu kruszczu, będącego w posiadaniu francuskiego funduszu wyrównawczego, dochodzi do wniosku, że

WPROWADZENIE KONTROLI DEWIZ STANIE SIĘ NIEUNIKNIONE

z chwilą, gdy zapasy tego funduszu zostaną zupełnie wyczerpane. Arbitralne względy obrony narodowej nie pozwolą w żadnym razie na naruszenie zapasów złota Banku Francji i jeśli przed zupełnym wyzbyciem się przez fundusz stabilizacyjny wszystkich jego zapasów nie nastąpi powrót zaufania, konieczność obrony zapasów złota narodowego drogą wprowadzenia reglamentacji obrotu dewizowego stanie się nieuniknionym faktem.

Warszawa, 18 stycznia.

(PAT). Na giełdach europejskich panuje na ogół zupełna dezorientacja co do przyszłej polityki finansowej i monetarnej rządu francuskiego oraz

LOSÓW WALUTY FRANCUSKIEJ.

Obawa wprowadzenia ograniczeń dewizowych skłania spekulację do dużej ostrożności, to też rynek franków zdaje się być ostatnio raczej uszczuplony. — Fakt ten ułatwia niewątpliwie interwencję francuskiego funduszu wyrównawczego w Paryżu, i innych funduszów na giełdach europejskich. Fluktuacje kursów franka francuskiego są w ten sposób nieco ograniczone.

Na giełdzie londyńskiej dewiza na Paryż, notowana przy wczorajszym zamknięciu 148.62, dziś przy otwarciu zniżkowała do 148.81, o godz. 14 spadła już do 149.43. W terminowych notowaniach zanotowano przy otwarciu deport jednomiesięczny 6.75, trzymiesięczny 9.75.

Niemiecka delegacja wojskowa
w centrum wyszkolenia piechoty

Warszawa, 18 stycznia.

(Pat) Minister spraw wojskowych gen. Kasprzycki wydał 17 bm wieczorem w hotelu Europejskim przyjęcie na cześć niemieckiej delegacji wojskowej.

W czasie obiadu p. minister wygłosił przemówienie.

(Pat) Delegacja wojska niemieckiego zwiedziła w dniu 18 bm centrum wyszkolenia piechoty w Rembertowie.

Konflikt pomiędzy Blumem a komunistami

na tle udziału ich w rządzie. — Blum odpiera zarzuty partii komunistycznej

PARYŻ, 18 stycznia.

(PAT). Wielkie wrażenie w kołach politycznych wywołał konflikt pomiędzy przewódcą partii socjalistycznej Blumem i komunistami, który uwidocznił się w czasie nocnego posiedzenia rady naczelnej partii socjalistycznej. Partia komunistyczna, w liście wystosowanym do rady naczelnej partii socjalistycznej zarzuciła p. Blumowi, że sfałszował oświadczenie radykałów w sprawie udziału komunistów, w projektowanym podówczas rządzie koalicyjnym. Jak wiadomo p. Blum, zrzekając się misji utworzenia takiego rządu, powołał się na stanowisko radykałów, którzy przeciwstawili się ewentualnemu udziałowi komunistów w gabinecie.

Tymczasem, jak oświadczają komuniści w swym liście „z deklaracji, poczynionych przez przewodniczącego grupy parlamentarnej radykałów, deputowanego Elbela wynika, iż grupa parlamentarna partii radykalnej bynajmniej nie wypowiedziała tego rodzaju opinii".

Ponieważ z listu komunistów wynika, iż p. Blum miał sfałszować oświadczenie radykałów, celem obalenia koncepcji, której sam był inicjatorem, wobec tego Blum postanowił wyciągnąć konsekwencje i zwrócił się do naczelnego komitetu organizacyj „frontu ludowego" celem przeprowadzenia dochodzenia, wysłuchania świadków i zbadania całej sprawy. „Wystąpienie komunistów — oświadczył p. Blum, na posiedzeniu rady naczelnej partii socjalistycznej zmierzało do zakwestionowania mojego honoru, jako polityka i jako człowieka prywatnego".

Londyn, 18 stycznia.

(PAT) Poprzedni kierownik tutejszego przedstawicielstwa nowojorskiego „City National Bank" i dyrektor tutejszej amerykańskiej izby handlowej Koelsch został dziś znaleziony w łazience z przeciętym gardłem.

Koelsch po przewiezieniu go do szpitala zmarł. Okoliczności jego śmierci nie zostały wyjaśnione.

Gigli przyjedzie do Polski!

Beniamino Gigli, światowej sławy śpiewak i artysta, znany w Polsce z dwuch pięknych filmów, a mianowicie: „Nie zapomnij o mnie..." i „Dla Ciebie, Mario...", następca Carusa, jest człowiekiem niezwykle uprzejmym, pełnym sympatycznej prostoty i pozbawionym typowych „artystycznych" grymasów.

Beniamino Gigli ukończył niedawno zdjęcia do swego najnowszego filmu pt. „Moje szczęście — to ty", w którym partnerką jego jest urocza artystka francuska, Isa Miranda. Jak głoszą wieści z za kulis, jest to najlepszy film Giglie'go.

„Moje szczęście — to ty" — to moja najulubieńsza rola filmowa — oświadczył Gigli.

Gigli jest ogromnie pracowity. Na bieżący sezon ma zakontraktowanych 30 występów w Operze Królewskiej w Rzymie i 20 występów w mediolańskiej „La Scali". Poza tym ma jeszcze czas na nakręcanie filmów. — W przyszłym sezonie wyjeżdża na serię występów do Stanów Zjednoczonych...

Projektuje również tournee po Europie i wtedy odwiedzi również Polskę

— Mam wielu przyjaciół Polaków, no i podziwiam urodę i wdzięk Polek.. — powiedział Gigli.

Jak się dowiadujemy, najnowszy film Beniamino Gigli p. tyt. „Moje szczęście — to ty" ukaże się już jutro na ekranie jednego z reprezentacyjnych kin łódzkich.

Zdarzenia i ludzie

Ludzie bez ojczyzny

Na bruku paryskim spotykają się wszyscy

Paryż, w styczniu.

Kilka lat temu gazety donosiły o pewnym człowieku, który osiedlił się na moście, łączącym dwa państwa bałkańskie. Chodziło tu o człowieka bez przynależności państwowej, który wysiedlony został z powodu braku odnośnych papierów i którego policja odstawiła do najbliższej granicy, biegnącej w połowie długości owego mostu. Urzędnicy graniczni sąsiedniego państwa z tego samego powodu jednak nie pozwolili mu przekroczyć granicy. Biedakowi nie pozostało nic innego, jak pozostać na terenie granicznym, skąd władze nie miały prawa go wyrzucić.

Po ośmiu dniach spędzonych na moście, człowiek ów był w stanie takiego wyczerpania, iż urzędnicy musieli zaalarmować władze sanitarne. Człowieka bez ojczyzny przewieziono do najbliższego szpitala, gdzie trzeba było leczyć go na koszt państwa.

Los tego człowieka jest tylko symbolem losów wszystkich ludzi bez przynależności państwowej, których dziś tak wielu jest w Europie. Nie są to emigranci w prawdziwym tego słowa znaczeniu, powiększają jednak stale armię ludzi bez ojczyzny. Kto miał kiedyś sposobność zajrzeć wczesnym rankiem do prefektury policji w Paryżu, ten widział zapewne czekające tam tłumy ludzi bez przynależności państwowej...

Dziś bowiem nietylko wysiedlenie i nieuznanie przynależności państwowej powoduje utratę obywatelstwa. W licznych wypadkach ludzie z powodu nieświadomości lub niedbałości podczas nagłego przekształcenia się mapy geograficznej Europy po wojnie tracili przynależność państwową. Ludzie, którzy nie optowali w odpowiednim czasie, tracili nagle ojczyznę i prawa obywatelskie. Oto kilka przykładów:

Do okienka dla „ludzi bezpaństwowych" w prefekturze paryskiej podchodzi rosyjski inżynier, osiedlony od czterdziestu lat, to jest od trzeciego roku swego życia w Paryżu. Po przewrocie w Rosji poselstwo jego zakomunikowało mu, iż „z powodu sytuacji niepewnej politycznie" wyda mu się papiery jedynie w wypadku, jeżeli powróci do swej ojczyzny. Inżynier nie chciał wrócić do Rosji, bojąc się o swą egzystencję i nie znając nawet języka rosyjskiego. Nie wydano mu także paszportu nansenowskiego, ponieważ nie uważa się go za uchodźcę rosyjskiego. Starał się o obywatelstwo francuskie, ale ponieważ popełnił kiedyś uchybienie przeciwko obowiązkom meldunkowym, otrzymuje on od lat tylko krótkoterminowe karty pobytu.

Przykry jest również los modystki, urodzonej w Czechosłowacji, która od pięciu lat jest pełnoletnia. Zanotowano ją jako obywatelkę czeską. Nagle konsulat odmówił jej wydania paszportu, ponieważ ustalono, iż jej dawno już zmarli rodzice zapomnieli po wojnie optować. Straciła przez to pozwolenie na pracę, a tym samym posadę.

Rozpatrzmy np. wypadek, który miał miejsce niedawno: Do prefektury zgłasza się Hiszpan — nie należący politycznie ani do „białych", ani do „czerwonych", zamieszkały dotychczas w Turcji. Skradziono mu paszport i wszystkie legitymacje i papiery. Ażeby powrócić, musi on otrzymać odnośne wizy przejazdowe, a w tym celu potrzebny mu jest nowy paszport. Poselstwo hiszpańskie żąda metryki urodzenia; wieś jednak, w której się urodził, została zniszczona i chwilowo nie można nawet ustalić, w czyim posiadaniu jest obecnie owa okolica. Prefektura paryska każe mu opuścić Francję. Dokąd jednak ma się udać, nie mogąc nawet udowodnić swej narodowości hiszpańskiej?...

Takich ludzi żyje mnóstwo w Paryżu, a los ich jest okrutny, gdyż obecnie urządza się coraz częściej obławy policyjne, celem „oczyszczenia" państwa od osób, których papiery nie są w porządku. Ma się przytem, oczywiście, na myśli owe ciemne egzystencje, które celowo przekraczają policyjne przepisy meldunkowe, cierpią jednak z tego powodu często ludzie przyzwoici, którzy jedynie na skutek nagłej zmiany stosunków politycznych są bez przynależności państwowej.

Obecnie na widnokręgu jest nowa tragedia. Rząd rumuński Gogi zapowiada ostre wystąpienia przeciwko Żydom i innym mniejszościom narodowym, tak że należy liczyć w Paryżu na nowe fale emigracyjne. Tymczasem jednak pod hasłem ochrony ojczystego rynku pracy zamykają się hermetycznie granice licznych państw. Granica francuska jest tymczasem otwarta, lecz jak długo to potrwa?...

Paryż od czasów wielkiej rewolucji był głównym celem uchodźców. Należy przyjrzeć się kioskowi gazetowemu w Quartier Latin, aby zdać sobie sprawę, jak liczne narodowości osiedliły się w stolicy Francji. Każda bowiem ma jeden lub kilka organów prasowych. Obliczono, że w jednym z takich kiosków znajduje się przeszło siedemdziesiąt różnych gazet emigracyjnych we wszystkich możliwych językach.

Ciekawe są dzieje emigrantów z domów panujących, którzy niekiedy z wygnania robią sobie ...zawód. Tak np. potomkowie Abdul Hamida, wygnani podczas ogłoszenia republiki tureckiej członkowie domu Osmana, stworzyli „Konsorcjum Pięciuset" i pod kierownictwem adwokata nowojorskiego prowadzą z Paryża stałe procesy przeciwko Egiptowi, Palestynie i Syrii, celem odzyskania prywatnego majątku Abdul Hamida, do którego między innymi należą także tereny naftowe w Mossul. W Palestynie odnieśli oni już pierwsze zwycięstwo.

Związek na wygnaniu zawarli także wygnani po abdykacji szacha Achmeda w roku 1925 książęta dawnej dynastii perskiej Kadżar. Prowadzą oni bardzo przyjemne życie w Paryżu i rezydują w jednym z wytwornych pałaców na przedmieściu.

Do emigrantów z domów panujących należą jeszcze potomkowie Don Pedra, ostatniego cesarza Brazylii i krewni zmarłego niedawno księcia egipskiego Szeifuddin.

W Paryżu znaleźli także schronienie członkowie wygnanych sekt religijnych, jak np. Babici i Abadyci, którzy mają swoje kluby w pobliżu Jardin des Plantes i wydają własne czasopisma...

Przed wojną witano tych uchodźców w Paryżu z radością, uważając, że dodają stolicy romantyzmu i stanowią osobliwość dla ruchu turystycznego. Zwłaszcza mieszkańcy Quartier Latin chwalili się, iż ich dzielnica jest ogrodem wszystkich narodowości. Każda z nich posiadała swoją restaurację i garkuchnię i można było tam kosztować potraw najbardziej egzotycznych kuchni.

Dziś nieufność, bezrobocie, a częściowo także nienawiść zniszczyły tę beztroskę i słynną gościnność. Odróżnia się dwa rodzaje cudzoziemców: pożądany turysta luksusowy, który staje się coraz rzadszy i tak zwany „meteque", który szuka tu zajęcia i do którego podchodzi się z nieufnością.

Po każdej katastrofie politycznej wzrasta emigracja, niezależnie od tego, czy ma ona miejsce w Europie, czy też w krajach zamorskich, czy w Brazylii, powstaje nowa dyktatura, czy też w Boliwii nowy rząd dochodzi do władzy — skutkiem każdego takiego wydarzenia są nowi ludzie bez ojczyzny.

Jest tylko jedno radykalne rozwiązanie problemu tej największej wędrówki ludów w dziejach świata: przywrócenie uporządkowanych stosunków i uznanie praw obywatelskich ludzi.

NOWE WYBORY W RUMUNII — 2. MARCA

Parlament został wczoraj rozwiązany. — P. Lupescu powróciła do Bukaresztu

Druga petycja do Ligi Narodów w sprawie pogwałcenia traktatu o mniejszościach

Bukareszt, 18 stycznia.

(PAT) Agencja Rador komunikuje, że dekretem, który został ogłoszony dziś wieczorem,

ZOSTAŁ ROZWIĄZANY PARLAMENT

Nowe wybory do izby deputowanych odbędą się 2-go marca, a do senatu — 4-go marca. Parlament w nowym składzie zbierze się 10 marca.

Wiedeń, 18 stycznia.

Według doniesień z Bukaresztu, walka wyborcza zapowiada się niezwykle ostra. Przywódca caranistów Maniu wytęża wszystkie siły, żeby osiągnąć

POROZUMIENIE WSZYSTKICH STRONNICTW,

celem osłabienia kampanii wyborczej i wzajemnych walk. Odbywa tedy konferencje z innymi stronnictwami w celu zawarcia sojuszu wyborczego, względnie ułożenia wyborczego paktu nieagresji między grupami opozycyjnymi. Liberali dokonali zjednoczenia po siedmiu latach rozłamowych i wcale nie są usposobieni prorządowo. Nawet Voj-Vojevoda, który przy poprzednich wyborach szedł w bloku rządowym, teraz idzie w opozycji. Zdaje się, że

WSZYSTKIE CZYNNIKI OPOZYCYJNE ZESPOLĄ SIĘ W FORMIE PRZECIWKO GODZE.

Pani Lupescu, po krótkim pobycie w Paryżu, pono na prośbę premiera, wróciła do Bukaresztu i zamieszkała w swym pałacu.

Genewa, 18 stycznia.

Do sekretarjatu Ligi Narodów wpłynęła druga petycja w sprawie

POGWAŁCENIA PRZEZ RZĄD RUMUŃSKI TRAKTATU O MNIEJSZOŚCIACH

w stosunku do ludności żydowskiej.

Petycję tę przesłała „Alliance Izraelite Unieverselle" w Paryżu, tak, że na najbliższej sesji znajdą się dwie petycje w tym przedmiocie. Pierwszą przysłała, jak wiadomo, Egzekutywa Światowego Kongresu Żydowskiego.

W chwili obecnej nie jest jednak pewne ,czy petycje te wejdą pod obrady Ligi.

Zgodnie z procedurą Rady, wyłoniono komitet trzech ,złożony z przewodniczącego Rady i dwóch jej członków, celem ustalenia, czy petycje mogą być przyjęte. Ten sam komitet zadecyduje też, czy petycje mają, jak tego domagają się autorzy, być traktowane jako nagłe, podlegające rozpatrzeniu już na sesji obecnej, czy też ma być zastosowana procedura zwyczajna, w którym to wypadku rozpatrzenie obu petycyj zostanie odroczone na następną sesję Rady Ligi Narodów.

Genewa, 18 stycznia.

Petycja Egzekutywy Światowego Kongresu Żydowskiego doręczona generalnemu sekretarzowi Ligi Narodów p. Avenol liczy 12 stron druku i zaopatrzona jest w liczne aneksy. ilustrujące sytuację ludności żydowskiej w świetle oficjalnej statystyki rumuńskiej. Załączony memorjał wskazuje również na dalekoidące konsekwencje pogwałcenia przez rząd rumuński traktatu o ochronie mniejszości. Rada Ligi Narodów proszona jest o przeprowadzenie dochodzenia w sprawie pogwałcenia traktatów mniejszości przez Rumunię w trybie przyśpieszonym, aby jak najrychlej przywrócone zostały prawa Żydów rumuńskich.

Nowy Jork, 18 stycznia.

Na konferencji Żydów rumuńskich w Ameryce, która się tu odbyła, przyjęto rezolucję, podkreślającą zasługi położone przez ludność żydowską dla rozwoju Rumunii. Konferencja apeluje do króla Karola, aby stał na straży konstytucyjnie zagwarantowanych praw ludności żydowskiej.

Przemówienie powitalne wygłosił na konferencji przewodniczący zrzeszenia Rumunów-chrześcijan w Ameryce Bazyli Aleksander, który wystosował też analogiczną depeszę do króla rumuńskiego.

Czy Liga wydeleguje komisję do Rumunii?

Akcja ministra Micescu na terenie genewskim

Genewa, 18 stycznia

Uchodzący za dobrze poinformowany „Journal des Nations" donosi dziś, że minister spraw zagranicznych Rumunii Micescu, zamierza jakoby zgłosić na sesji Rady Ligi Narodów wniosek o wydelegowanie do Rumunii międzynarodowej komisji, któraby na miejscu ustaliła liczbę Żydów, przybyłych do Rumunii drogą nielegalną, tak, że do nich nie mogą się odnosić wypływające dla Rumunii zobowiązania z traktatu o mniejszościach.

Według „Journal des Nations" minister Micescu jest zdania, że na tej drodze dowiedzie się, rzekomo, iż większość, żyjących na terenie rumuńskim Żydów stanowi właśnie element przybyły drogą nielegalną.

Tajemnicze zniknięcie Leni Rieffenstahl

Znana aktorka filmowa bezskutecznie poszukiwana przez policję berlińską

Berlin, 18 stycznia.

W kołach artystycznych zwrócono uwagę, że słynna artystka i reżyserka filmowa, Leni Rieffenstahl, którą do niedawna widywano często w towarzystwie najwybitniejszych osobistości niemieckich, — **zaginęła gdzieś bez wieści.**

Przed paru miesiącami w prasie francuskiej i angielskiej ogłoszono wiadomości, na temat rzekomej scysji między najbardziej wpływowymi osobistościami niemieckimi na temat Leni Rieffenstahl, po czym piękna aktorka i reżyserka wyjechała do Paryża, skąd miała powrócić do Niemiec. Jednak od tego czasu wszelki słuch o niej zaginął.

Wobec fantastycznych pogłosek, rozsiewanych w Niemczech na temat zniknięcia Leni Rieffenstahl. policja berlińska podjęła poszukiwania za nią.

Kongres Str. Ludowego w Krakowie

odbędzie się 30 i 31 b.m.

Kraków, 18 stycznia.

Kongres Stronnictwa Ludowego, zwołany na dzień 30 i 31 stycznia do Krakowa, będzie miał charakter zebrania członkowskiego. Goście jak również przedstawiciele prasy nie są przewidziani.

Obrady będą miały charakter wewnętrzno-organizacyjny.

Emisja nowych banknotów we Włoszech

Monety srebrne 10 i 20 lirowe zostają wycofane z obiegu

Rzym, 18 stycznia.

(PAT) Ukazał się tu dekret ministerstwa finansów przewidujący emisję 10-lirowych biletów państwowych na ogólną sumę 1.150.000.000 lirów oraz potwierdzający ponownie wycofanie z obiegu srebrnych monet 10 i 20 lirowych.

Ponadto dekret postanawia wycofanie z obiegu srebrnych monet 5-lirowych i drobnych monet brązowych.

Termin wymienialności monet 5-lirowych i brązowych upływa 31 grudnia 1947 roku.

Nadmienić należy, że srebrne monety 20-lirowe i srebrne monety 10-lirowe wycofane będą definitywnie 31 grudnia bieżącego roku.

Uzupełniająca umowa handlowa

zawarta z Rumunią

Bukareszt, 18 stycznia

(Pat) Donoszą z Bukaresztu, że rokowania prowadzone między bawiącą od kilku dni w Bukareszcie delegacją handlową polską a przedstawicielami rumuńskiego ministerstwa przemysłu i handlu, oraz Banku Narodowego zostały zakończone podpisaniem protokółu uzupełniającego polsko - rumuńską umowę płatniczą i handlową.

Enuncjacja b. ambasadora U.S.A.

o sytuacji w Niemczech

Berlin, 18 stycznia.

(PAT) Sprawa znanej enuncjacji b. ambasadora Stanów Zjednoczonych w Berlinie Dodd'a nieprzychylnej dla Trzeciej Rzeszy wywołała tu dalsze oddźwięki.

Sobotni numer londyńskiego „Timesa" został skonfiskowany przez policję berlińską z powodu przedrukowania przez dziennik londyński pewnych oświadczeń b. ambasadora Dodd'a, dotyczących ustroju panującego w Trzeciej Rzeszy.

Ambasador Potocki u prezydenta Roosevelta

Nowy Jork, 18 stycznia.

(PAT). Ambasador Potocki został przyjęty dziś na dłuższej audiencji przez prezydenta Roosevelta.

Wiceminister angielski Lloyd udał się do Berlina

na zaproszenie Goeringa

Londyn, 18 stycznia.

(Pat) Parlamentarny podsekretarz stanu spraw wewnętrznych Geoffrey Lloyd, który w ramach swego resortu zajmuje się przede wszystkim obroną przeciwlotniczą ludności cywilnej, udał się dziś do Berlina, gdzie na zaproszenie gen. Goeringa przeprowadzi kilkudniowe studia nad metodami obrony przeciwlotniczej.

W drodze powrotnej Geofrrey Loyd zatrzyma się kilka dni w Paryżu, by porównać metody francuskie z metodami niemieckimi.

Aczkolwiek Geoffrey Loyd odbywa podróż tę wyłącznie pod kątem widzenia swych zainteresowań resortowych, to jednak wizyta jego nie jest pozbawiona pewnego znaczenia politycznego, biorąc zwłaszcza pod uwagę, że Geoffrey Loyd jest jednym z najwybitniejszych polityków konserwatywnych młodszej generacji i posiada znaczne doświadczenie nabyte w ciągu kilku lat funkcjonowania w charakterze parlamentarnego prywatnego sekretarza premiera Baldwina. Wiceministrowi towarzyszy dyrektor departamentu obrony przeciwlotniczej mjr. Frazec.

Premier Składkowski na Zamku

Warszawa, 18 stycznia.

(Pat) Pan Prezydent R. P. przyjął w dniu dzisiejszym prezesa rady ministrów gen. Sławoja Składkowskiego.

B. poseł sowiecki na Węgrzech został rozstrzelany

Budapeszt, 18 stycznia

(Pat) Jak donosi „Pesti Naplo", b. poseł sowiecki w Budapeszcie dr. Bekzadin zawezwany niedawno do Moskwy, rozstrzelany tam został w ubiegły piątek.

Płacąc świadczenia na pomoc zimową — zmniejszasz nędzę

Projekt zniesienia sądów przysięgłych

zdjęty z porządku dziennego obrad senatu. — Senatorowie za rozwiązaniem kartelu drożdżowego

Warszawa, 18 stycznia

Dzisiejsze posiedzenie plenarne senatu zapowiadało sensację z uwagi na postawienie na porządku obrad projektu ustawy o zniesieniu sądów przysięgłych tam, gdzie one jeszcze istnieją, t. j. w Małopolsce.

Jak wiadomo na skutek tego projektu ustawy zgłoszonego przez sądy a po pieranego gorąco przez ministra sprawiedliwości Witolda Grabowskiego, roz gorzała w ub. sesji parlamentarnej walka zarówno w sejmie jak i senacie.

Nad zagadnieniem natury ogólnej jakim jest sprawa zniesienia instytucji sądów przysięgłych zaciążył od pierwszej chwili fakt oddania pod jurysdykcję sądów przysięgłych znanej sprawy inż. Doboszyńskiego, sprawcy słynnego najścia na Myślenice.

W ciągu ub. sesji sejm po długich debatach przyjął wreszcie projekt rządowy, a więc postanowił instytucję sądów przysięgłych w Małopolsce znieść. Natomiast w senacie sprawa potoczyła się inaczej. **Większość senatorów była za utrzymaniem instytucji sądów przysięgłych. W dyskusji wysuwano również argument sprawy inż. Doboszyńskiego, wskazując, iż skasowanie obecnie instytucji sądów przysięgłych wygiądałoby poniekąd na to, iż chce się inż. Doboszyńskiego oddać jurysdykcji sędziów zawodowych.**

Wreszcie pod sam koniec ub. sesji postanowił senat raz jeszcze gruntownie przestudiować i w tym celu odesłał rządowy projekt ustawy do komisji prawniczej.

Tutaj **sen. Patrażycki zgłosił poprawkę, która właściwie zagadnienie rozwiązywała, mówiącą, iż sądy przysięgłych w zasadzie zostają skasowane, ale sprawy wszczęte przed sądami przysięgłych, a więc również** i sprawa inż. Doboszyńskiego **muszą być przed sądami przysięgłymi zakończone.**

W tym stanie rzeczy senat miał dzidziaj ostatecznie zadecydować o tej sprawie a w szczególności o losach poprawki sen. Petrażyckiego, która sądząc z nastrojów miała szanse uchwalenia.

Dzisiejsze posiedzenie senatu wzbudziło duże zainteresowanie, stąd wypełniona galeria dla publiczności, loże prasowe i duży komplet senatorów na sali, znęconych zresztą zapowiedzią **wystąpienia sen. Stanisława Patka, znakomitego obrońcy rewolucjonistów przed sądami rosyjskimi, jednego z najsławniejszych** mówców, a w ostatnich latach kolejn ambasadora Polski w Moskwie, Tokio i Waszyngtonie.

Sensacja jednak zawiodła całkowicie — rząd zwrócił się do marszałka Cara z prośbą o zdjęcie z porządku obrad projektu ustawy o zniesieniu sądów przysięgłych z tym, że senat do tej sprawy powróci jeszcze nieco później, a mianowicie za jakie 3 lub 4 tygodnie.

Marszałek Prystor zgodnie z życzeniami rządu zdjął te doniosłą sprawę z porządku obrad, a wobec tego posiedzenie senatu potoczyło się gładko, zupełnie nieciekawie i trwało bardzo krótko. — Senat ratyfikował układ pomocniczy i traktat handlowy z Francją bez dyskusji. Następnie również bez dyskusji ratyfikował konwencję handlową z Węgrami, bez zmian zatwierdził kilka drobnych ustaw przyjętych ostatnio przez sejm, a nast. uchwalił w brzmieniu sejmowym, z małą zmianą nieistotną, projekt ustawy o zniżeniu podatku od drożdży, uchwalając równocześnie — tak jak sejm — **rezolucję wzywającą rząd do rozwiązania kartelu drożdżowego i rozluźnienia systemu koncesyjnego na wyrób drożdży.**

Posiedzenie senatu trwało zaledwie godzinę.

Problem emigracji straci na ostrości

w miarę rozbudowy sił gospodarczych i uprzemysłowienia kraju. Oświadczenie wiceministra Szembeka na komisji budżetowej

Warszawa, 18 stycznia.

(PAT). Dziś sejmowa komisja budżetowa przystąpiła do rozpatrzenia preliminarza budżetowego ministerstwa spraw zagranicznych na r. 1938/39. Na wstępie podsekretarz stanu w. M. S. Z. Szembek wygłosił następujące przemówienie:

Wysoka komisjo, przed przystąpieniem do charakterystyki szczegółów, dotyczących preliminarza budżetowego MSZ. na okres 1938/39 pragnę omówić pokrótce prace tego resortu w niektórych dziedzinach.

Wskutek głębokich zmian, jakie zaszły po wojnie, a zwłaszcza wskutek kryzysu światowego w międzynarodowych stosunkach gospodarczych, Polska stanęła wobec konieczności rozwiązania w okolicznościach szczególnie trudnych szeregu problemów, wynikających z relatywnego przeludnienia kraju oraz potrzeby zapewnienia Polsce swobodnego dostępu do surowców zagranicznych.

Zamknięcie zaś tradycyjnych terenów emigracyjnych zmusiło nas do **poszukiwania nowych dróg ujścia dla emigracji z Polski.**

Problem ten prawdopodobnie straci na ostrości w miarę rozbudowy sił gospodarczych i uprzemysłowienia kraju. Na razie jednak stanowi on proces naturalny, który trwać będzie tak długo, aż rozbudowa gospodarcza kraju pozwoli stworzyć w granicach państwa potrzebną ilość nowych warsztatów pracy, zatrudniających przyrost ludności.

W obecnych warunkach zmuszeni jesteśmy do wzmożonych wysiłków, badań, prac organizacyjnych — a tym samym przeznaczenia na ten cel pewnych kredytów, zarówno rzeczowych, jak i personalnych.

Następnie zabrał głos referent budżetu M.S.Z. poseł Walewski, który omówił pracę naszych placówek zagranicznych oraz sprawę emigracji.

Pos. Sommerstein uważa, że zagadnienie emigracyjne jest zagadnieniem gospodarczo - społecznym i że w żadnym wypadku nie może być traktowane na płaszczyźnie narodowościowo - wyznaniowej. Mówca z zadowoleniem stwierdza, że zagadnienie emigracji żydowskiej doznało w ostatnich latach głębokiej ewolucji. Ostatnio minister Beck i Delbos stwierdzili we wspólnej deklaracji, że problem emigracyjny nie może być stawiany na płaszczyźnie etnicznej.

W końcowych wywodach sprawozdawca pos. Walewski odpowiadał na wywody pos. Sommersteina i Jabłońskiego.

Montreal, 18 stycznia.

(Pat) Dziś rano wybuchł w miejscowości St. Nyacinthe, pod Montreallem pożar w szkole męskiej Sacre Coeur. 22 chłopców doznało ciężkich poparzeń jeden z nich zmarł w szpitalu. O dalszych 25 uczniach, którzy w popłochu opuścili budynek szkolny brak dotychczas wiadomości. Spod gruzów szkoły wydobyto zwłoki 6 chłopców.

Niemieckie okręty wojenne

w porcie hiszpańskim Algeciras

Gibraltar, 18 stycznia

(Pat) Donoszą tu, iż w poniedziałek popołudniu przybyły do Algeciras z zachodu niemieckie okręty wojenne „Deutschland", „Greif" i „Falke". Niemiecki okret pomocniczy zaopatrzył je w benzynę.

Salamanka, 18 stycznia.

(Pat) Donoszą z frontu pod Teruel, że samoloty powstańcze bombardowały dziś gwałtownie ugrupowania wojsk rządowych koło Tortejada i Masueto, zmuszając je do rozproszenia.

Natarcie na froncie pod Teruelem jest daej prowadzone, na odcinku Alfambra (25 klm na północ od Teruelu) Przeciwuderzenie wojsk rządowych na odcinku Myleton zostało odparte.

Maruszeczko w więzieniu wadowickim

Aresztowani zostali również Skowronek oraz fryzjer Igiel z Bielska

Kraków, 18 stycznia.

(Pat) Po ukończonym wstępnym śledztwie w Bielsku bandyta Maruszeczko został wczoraj pod eskortą czterech funkcjonariuszy policji odstawiony do więzienia sądu okręgwego w Wadowicach.

W związku z ujęciem Maruszeczki aresztowano również fryzjera Jakuba Igla z Bielska oraz Roberta Skowroniaka z Bielska w towarzysstwie których Maruszeczko przebywał ostatnio w Bielsku. Aresztowanych odstawiono również do więzienia w Wadowicach, gdzie po ukończonym śledztwie odbędzie się rozprawa przeciwko Maruszeczce.

Studentka przechowywała chemikalia

wchodzące w skład materiałów wybuchowych.

Warszawa, 18 stycznia.

Policja warszawska dokonała niezwykle sensacyjnego odkrycia, mianowicie studentka jednej z wyższych uczelni warszawskich, będąc w kontakcie z kilkoma uczenicami szkół średnich, pozostawiała na przechowaniu w mieszkaniach uczenic jakieś tajemnicze paczki, które następnie odbierała. Studentka zostawiając pakunki prosiła uczenice, by nie pokazywały ich rodzicom.

Przypadkowo w jednym miejscu rozwinięto paczkę i okazało się, że zawiera ona różne chemikalia, wchodzące w skład materiałów wybuchowych, jak saletra, cali chloricum i t. p. W innym znów miejscu ujawniono w paczce świece dymne.

W jakim celu przechowywała ona materiały te, ustali dalsze śledztwo.

Łotewski minister finansów

przybył do Warszawy

Warszawa, 18 stycznia.

(Pat) Przebywający w Warszawie łotewski minister finansów Ludwik Ekis złożył w godzinach przedpołudniowych wizyty ministrowi przemysłu i handlu Romanowi, wicepremierowi inż. Kwiatkowskiemu, ministrowi opieki społecznej Kościałkowskiemu i wiceministrowi spraw zagranicznych Szembekowi, którzy następnie rewizytowali min. Ekisa w hotelu Bristol.

Następnie min. Ekis wpisał się do księgi audiencjonalnej w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych oraz złożył bilet wizytowy premierowi Składkowskiemu.

Z dziejów Łodzi

Dnia 19 stycznia 1919 roku w okresie największego najpięcia walki politycznej w przededniu wyborów sejmowych (w dniu 28.I) i do rady miejskiej (23.II) zakończony zostaje pierwszy etap zapisu ochotników do tworzonej armii polskiej. Lista zapisanych ochotników dnia tego dosięga 1800: jest to pokłosie zaledwie dwuch miesięcy ochotniczego zapisu. — Ochotnicy kierowani są do pułku „Dzieci łódzkich", z koszar którego pod dowództwem kpt. Stanisława Skwarczyńskiego i kpt. Sutowskiego odeszły kolejno dwa bataliony ochotnicze na fronty ukraiński i czeski.

W okresie przedrozbrojeniowym kpt. Skwarczyński (dzisiejszy generał i szef O.Z.N.) kierował okręgiem łódzkim P.O.W. przy współpracy dzisiejszego pułk. dypl. Rychlika Swarzeńskiego i dzisiejszego generała Sawickiego.

Styczeń **19** Środa

Dziś Henryka, Marty
Jutro Fabiana

Wschód słońca	7.34
Zachód słońca	15.58
Wschód księżyca	21.11
Zachód księżyca	9.02
Długość dnia	11.10
Przybyło dnia	00.44

Krótkie wiadomości

POSIEDZENIE TYMCZ. RADY MIEJSKIEJ wyznaczone zostało, jak już donosiliśmy, na dzień 31 b. m. W związku z tym wyznaczone zostało wczoraj, na dzień 24 b. m. posiedzenie komisji finansowo-budżetowej, na którym rozpatrzone będą wszystkie sprawy, które zarząd miejski wniesie na plenum rady poza budżetem.

* * *

LUSTRACJA TARGOWISK MIEJSKICH przeprowadzona została w dniu wczorajszym. Wypadła ona pozytywnie — zarówno pod względem sanitarnym, jak i pod względem cen. Tylko ceny kartofli zwyżkowały z nieusprawiedliwionych powodów. Władze administracyjne przedsięwzięły kroki, celem zapobiegnięcia spekulacji. Kartofle w sprzedaży detalicznej nie mogą kosztować ponad 10 gr. ba kg.

* * *

WALKĘ Z ŻEBRACTWEM postanowiło podjąć starostwo grodzkie do czasu unormowania tej sprawy drogą ustawową. Tępieni będą zwlaszcza żebracy zawodowi, kilkakrotnie przyłapywani na ulicach. Do czasu póki nie będzie uruchomiona zbiornia dla żebraków, skazywani będą oni na areszt.

* * *

PSY MUSZĄ BYĆ w dalszym ciągu prowadzone na smyczy i w kagańcach. Wobec niewygaśnięcia jeszcze wścieklizny w Łodzi, puszczanie psów na ulicę bez kagańców jest zabronione. Czyściciel miejski wyjeżdżać będzie ponownie codziennie do miasta, wyłapując i niszcząc psy puszczane wolno. Właścicielom zwierząt grozi ponadto kara.

* * *

KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 31 b. m. w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy ul. Piotrkowskiej Nr. 165. Stawić się winni mężczyźni rocznika 1916 i starsi, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji, którzy otrzymają imienne wezwania ze starostwa grodzkiego.

Kurs dla komendantów obrony przeciwlotniczej

Wczoraj nastąpiło otwarcie pierwszego kursu dla komendantów domów i ich zastępców obrony przeciwlotniczej. Na uroczystość tę przybyli prez. Godlewski, komendant miasta płk. Jasiewicz, nacz. Rutkowski i in.

Otwarcia kursu dokonał dyr. Kalinowski, który w krótkim przemówieniu podkreślił, że jest to pierwszy etap z cyklu masowego szkolenia całej ludności w obronie przeciwgazowej.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: L. Steckel (Limanowskiego 37), Sz. Jankielewicz (Stary Rynek 9), T. Stanielewicz (Pomorska 91), A. Borkowski (Zawadzka 45), B. Głuchowski (Narutowicza 6), St. Hamburg i S-ka (Główna 50), L. Pawlowski (Piotrkowska 307).

Usunięcie składów z ulicy Piotrkowskiej

i przeniesienie ich na Gdańską lub Wólczańską. — Sensacyjny projekt miejskiej inspekcji budowlanej

Jak się dowiadujemy, inspekcja budowlana w Łodzi wystąpiła z nową inicjatywą, przystępując do realizacji planu, który niewątpliwie wywoła burzę w kołach przemysłowych i handlowych naszego miasta. Plan ten przewiduje mianowicie **stopniowe, lecz systematyczne usuwanie składów fabrycznych i towarowych z ul. Piotrkowskiej, na przestrzeni od pl. Wolności do Przejazd.**

Chodzi oczywiście nie o sklepy detaliczne, mieszczące się w lokalach frontowych na ul. Piotrkowskiej, lecz o **hurtowe składy, znajdujące się w oficynach domów,** bądź w lokalach parterowych, bądź piętrowych. Usunięcie tych składów przyczyni się do zupełnej zmiany wyglądu łódzkiej magistrali.

Inspekcja budowlana przy opracowywaniu tego sensacyjnego projektu, kierowała się następującymi względami:

Ulica Piotrkowska, mimo, że jest główną arterią komunikacyjną Łodzi, **jest wyjątkowo wąska.** Panuje na niej w dodatku nadmierny ruch, który jest związany bezpośrednio z istnieniem składów towarowych. Liczne wozy konne oraz samochody ciężarowe, krążą w określonych godzinach na tej ulicy, **wywożąc lub też przywożąc towary.** Powstaje przeciążenie jezdni, a ponadto, ponieważ wozy i samochody wjeżdżają i wyjeżdżają z bram domów, na **chodnikach tworzą się niebezpieczne zatory, a na jezdniach istnieje ustawiczne niebezpieczeństwo zderzenia się tych wozów bądź z tramwajami, bądź też innymi wozami.** Istnienie składów towarowych powoduje również wzmożony ruch na chodnikach, gdyż na odcinku od pl. Wolności do Przejazd, w sąsiedztwie składów, **dokonywane są na ulicy tranzakcje handlowe.** Przeniesienie więc tych składów towarowych zmniejszy ilość pojazdów na ul. Piotrkowskiej, zmniejszy zatłoczenie na chodnikach, oraz zwiększy liczbę mieszkań na głównej ulicy miasta. Lokale składowe bowiem będą musiały być przerobione na lokale mieszkalne.

Dokąd, według projektów inspekcji, mają być przeniesione te składy, t. zn. gdzie ma skupić się główny ruch handlowy w Łodzi? Inspekcja zasadniczo nie daje żadnych konkretnych wytycznych, proponuje tylko **bądź ulice Gdańską i Wólczańską, bądź też ulicę Towarową, w pobliżu dworca fabrycznego.**

Projekt ma być opracowany w najkrótszym czasie, przedłożony właściwym władzom do zatwierdzenia, zaś **latem b. r. rozpocząłaby się już akcja stopniowego i przymusowego przenoszenia składów.**

Niewątpliwie projekt powyższy wywoła duży sprzeciw organizacyj gospodarczych w Łodzi.

* * *

Niezależnie od projektu powyższego, inspekcja budowlana postanowiła w roku bieżącym **rozszerzyć swą działalność w kierunku upiększenia miasta oraz podniesienia stanu bezpieczeństwa.**

W dalszym ciągu więc prowadzona będzie **akcja odnawiania domów, remontowania fasad, tynkowania murów szczytowych, zamiany płotów i szyldów.** A równocześnie rozpoczęta będzie akcja usuwania niebezpiecznych pułapek na chodnikach, w rodzaju schodków piwnicznych, krat przyściennych, przeważnie pod wystawami sklepowymi i t.d. (s)

Poszerzenie Alei Kościuszki

i przymusowy wykup szeregu placów przy tej ulicy

Jak się dowiadujemy, realizując dalszy etap planu regulacji miasta, zarząd miejski postanowił z kolei **poszerzyć Al. Kościuszki, na odcinku od Andrzeja do Zamenhofa,** do tych granic, jakie ma ta ulica na przestrzeni od Legionów do Andrzeja.

Ulica ta po stronie parzystej jest częściowo niezabudowana, te domy zaś, które przybyły w ostatnich latach, już są odsunięte w głąb ulicy na dostateczną przestrzeń. Jedynym szkopułem, który dotąd stał na przeszkodzie do poszerzenia tej ulicy był **jednopiętrowy domek murowany u zbiegu ulic Kościuszki i Andrzeja.** Ponieważ magistrat dysponuje obecnie dostatecznymi funduszami na wykup nieruchomości i gruntów dla celów regulacyjnych, postanowiono w nadchodzącym sezonie **przeprowadzić poszerzenie tej ulicy.**

W czwartek odbędzie się specjalne posiedzenie komisji do zakupu nieruchomości. Na posiedzeniu tym uchwalony będzie wniosek o wykupienie jednopiętrowego domku przy ul. Kościuszki 38, o którym wyżej wspominamy oraz **wnioski o wykupienie pasów gruntu pod nr. nr.: 42, 44, 46, 48, 50, 60 i 64 na tej ulicy.** Z właścicielami pozostałych nieruchomości, **pod nr. nr.: 40, 52, 54, 56 i 58 magistrat ułożył się dobrowolnie**

Wykup będzie przymusowy t. zn. o ile właściciele nie zgodzą się sprzedać gruntów magistratowi względnie nie dojdą do porozumienia odnośnie ceny wykupu — **Zarząd Miejski zastosuje ustawe o wywłaszczeniu.**

Wykup nastąpi jeszcze w miesiącach zimowych, by wczesną wiosną można było przystąpić do **zburzenia domku na Al. Kościuszki 38** i do przesunięcia płotów na pozostałych nieruchomościach Pośpiech ten wytłumaczony jest z tego jeszcze względu, że Al. Kościuszki **otrzymać mają nową nawierzchnię asfaltową w nadchodzącym sezonie.**

Mimo poszerzenia tej ulicy, nie wiadomo jeszcze, czy otrzyma ona alejkę spacerową pośrodku jezdni. Urbaniści, którzy byli zaproszeni przez Zarząd Miejski do wypowiedzenia swej opinii, oświadczyli, że **raczej należy poszerzyć chodniki i na nich założyć wąskie kwietniki, pozostawiając wolną szeroką jezdnię.** (i)

Katastrofalny pożar w Grudziądzu

Wielkie zakłady przemysłowe w gruzach. — Straty wynoszą 2 miliony złotych.—Przyczyny pożaru nie ustalono

Grudziądz, 18 stycznia.

(PAT) Ubiegłej nocy około godz. 1-ej wybuchł wielki pożar w fabryce wyrobów ceramicznych pod nazwą „Pomorskie Zakłady Ceramiczne" tow. akcyjne w Grudziądzu. Jest to jedna z największych tego rodzaju placówek przemysłowych na Pomorzu.

Ogień powstał w warsztacie tokarskim i przy sprzyjającym wietrze w krótkim czasie objął całą fabrykę.

W akcji ratowniczej wzięły udział straż grudziądzka i okoliczne oraz wojsko. Pomimo tej akcji fabryka spaliła się doszczętnie.

Spłonął olbrzymi objekt fabryczny z halami maszyn, piecami i t. p. Między innymi spłonęła hala nowych maszyn, zainstalowanych w ostatnim czasie kosztem 600.000 złotych.

Z powodu pożaru 200 robotników i pracowników umysłowych straciło pracę.

Straty w przybliżeniu wynoszą około dwóch milionów złotych.

Objekt fabryczny, jak i maszyny były ubezpieczone.

Gaszenie ognia trwało do godz. 10-ej rano.

Na miejsce przybyły władze sądowo-prokuratorskie, które wszczęły śledztwo celem ustalenia przyczyn ognia. Ofiar w ludziach nie było .

* * *

Szczegóły wielkiego pożaru w Grudziądzu są następujące:

Pożar strawił doszczętnie największą fabrykę wyrobów ceramicznych na Pomorzu pod firmą „Pomorskie Zakłady Ceramiczne". Pastwą płomieni padł olbrzymi 3-piętrowy gmach fabryki długości 150 m. oraz szereg przybudówek.

W akcji ratunkowej oprócz straży miejscowej i okolicznych ochotniczych straży pożarnych wzięły udział straże ogniowe wojskowa i kolejowa. Wybitny udział w akcji ratowniczej wzięły oddziały wojskowe.

Ogień zagrażał również przyległym do „Pomorskich Zakładów Ceramicznych" budynkom wielkiej fabryki wyrobów gum. „Pepege" oraz dużej fabryki papy dachowej. Na terenie obu tych fabryk znajdują się bardzo wielkie ilośc materiałów łatwopalnych. to też część akcji ratunkowej musiała być skierowana celem ochrony zagrożonych fabryk.

Protestowanie weksli na poczcie

we wszystkich miejscowościach, gdzie istnieją urzędy lub agencje

Dowiadujemy się, że minister poczt i telegrafów wydał okólnik, upoważniający do sporządzanie **protestów weksli przez urzędy i agencje pocztowe we wszystkich miejscowościach województwa kieleckiego, krakowskiego, lubelskiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego, śląskiego, tarnopolskiego i warszawskiego.** W pozostałych zaś protesty weksli sporządzane będą przez urzędy pocztowe tylko w tych miejscowościach, w których **urzędy mają siedzibę oraz w tych, które obsługiwane są przez listonoszów wiejskich.** Wszystkie placówki pocztowe będą szczegółowo informować czy w miejscowości, w której ma być dokonany protest weksli, znajduje się urząd lub agencja pocztowa.

Zarządzenie ministra poczt i telegrafów wywołało duże niezadowolenie wśród notarjuszy, którzy upatrują w nim poważną konkurencję dla swoich interesów.

Pełna tabela wygranych

11-go dnia ciągnienia IV-ej klasy 40 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA — BEZ GWARANCJI).

100,000 zł. — 132711.
75.000 zł. — 169947.
10,000 zł. — 139767.
5,000 zł. — 194845.
5,000 zł. — 33901, 126354, 129243, 136709, 149851, 166707.
2,000 zł.—37584, 48416, 62118, 85653, 88985, 90495, 93115, 97512, 112254, 124782, 151499, 159081, 188950.
1,000 zł. — 37937, 38363, 43795, 64500, 64982, 65359, 75083, 88664, 88860, 103320, 105393, 111027, 116645, 118217, 122041, 123366, 126530, 145976, 151279, 173282, 175645, 178390, 179069, 183962, 184658, 185360, 188845, 163298.

PO 200 ZŁ.

156 230 307 71 82 460 571 690 1075 79 221 76 379 447 79 571 86 682 888 2083 106 74 277 340 81 574 77 699 785 91 939 3003 24 35 104 36 79 272 359 484 594 620 43 67 843 4117 259 73 437 508 51 817 23 44 5207 307 536 601 672 961 6051 192 539 93 7118 522 74 758 8293 573 694 720 8 96 807 29 88 953 9330 401 16 92 598 839 949

10214 26 84 344 406 687 956 11026 112 79 99 242 348 89 568 914 17 34 12145 53 239 431 505 748 841 13050 2 85 204 95 331 536 66 635 719 45 97 860 964 14037 43 65 67 109 42 324 515 786 900 15480 624 743 956 67 16034 73 244 600 54 797 17000 41 97 133 39 87 223 361 88 563 618 66 825 55 65 74 921 38 68 18342 70 79 85 463 556 747 892 953 6 87 19227 49 542 52 649 761 866 912 71.

20053 282 362 444 563 87 91 679 856 9 949 72 21062 224 311 38 590 606 34 65 98 825 49 932 88 22002 199 282 412 522 755 836 23023 174 224 58 546 700 37 24034 66 141 203 51 305 912 47 25126 78 279 481 549 87 688 704 78 26086 130 202 36 451 84 586 803 94 27088 185 249 346 448 81 500 617 768 28112 73 351 863 77 972 29072 414 604 32 901.

30134 343 402 533 96 9 656 772 809 12 31152 453 62 561 664 728 40 884 32121 437 80 526 690 947 33083 92 282 509 635 988 34057 78 185 434 506 662 829 9 35074 253 361 6 612 73 702 817 922 36152 65 236 67 351 464 588 676 801 9 37193 380 655 77 718 42 968 95 38069 71 315 18 97 645 701 809 912 39050 106 299 335 427 503 94 670 755 72 891.

40380 408 560 623 55 921 41079 131 240 460 87 652 734 844 986 42560 613 769 43351 709 865 940 44055 45049 94 170 95 271 [illegible] 420 567 893 955 46056 149 60 210 81 9 401 58 573 619 726 76 896 47394 48015 36 133 68 388 524 75 87 705 13 851 80 924 48 49024 114 20 281 345 536.

50159 514 39 65 52000 123 205 410 40 605 715 845 912 95 53285 366 74 95 489 751 925 96 54193 214 351 419 576 82 627 868 55167 202 25 59 350 70 602 718 872 956 56060 8 204 18 708 921 65 57096 112 15 207 376 419 632 822 58071 134 255 386 962 59100 163 73 425 99 529 652 740 801 917.

60229 80 316 462 605 808 32 61023 211 99 340 419 603 708 805 32 52 963 62001 372 431 7 631 710 983 63114 57 317 815 64032 46 141 227 485 671 787 871 2 904 12 65332 517 645 816 69 976 66179 81 296 535 643 96 67169 319 481 93 689 711 68278 404 53 65 579 87 648 750 986 62 879 81 69477 535 789 825 57.

70004 286 383 516 71031 163 258 357 66 722 5 93 980 72100 10 91 272 335 521 592 733 819 34 51 73060 235 315 43 59 501 15 64 636 732 809 921 74161 208 32 84 396 532 4 637 818 67 75178 369 849 558 90 5 717 831 41 909 76019 128 401 71 526 77149 265 323 591 78339 534 616 79034 256 92 333 528 74 607 829 980 1.

80016 69 141 82 387 446 661 815 66 967 81038 76 86 166 254 513 71 622 909 82123 294 318 49 647 771 89 970 83118 23 56 98 216 26 340 97 474 510 84033 107 9 333 406 73 92 690 728 81 866 85223 438 506 28 676 759 67 931 86186 271 417 18 54 77 528 600 712 40 905 87096 126 210 58 309 406 48 514 608 742 953 66 88201 20 358 610 750 954 89221 562 91 775

90043 5 138 330 532 4 694 700 866 67 946 91076 167 262 680 717 873 925 92054 160 4 89 281 472 631 735 844 947 93049 192 260 2 443 533 743 97 838 981 94088 93 211 338 72 785 870 911 95048 229 458 513 684 739 89 822 30 84 919 96069 283 94 367 404 58 519 706 21 988 97129 54 77 351 519 606 47 710 92 853 932 98024 53 534 67 656 73 716 60 99 838 943 99120 218 346 426 507 623 60.

100024 54 79 229 98 332 97 487 544 614 972 101042 177 202 79 322 447 715 920 102011 169 294 311 47 57 573 103027 100 23 210 309 644 104007 119 432 62 630 877 105250 343 64 576 88 94 634 743 853 106010 220 340 417 556 645 79 107126 501 868 108084 128 33 382 425 72 9 87 732 860 109143 7 209 320 70 515 59 702 824 97 927

110154 261 453 63 71 5 87 698 812 66 7 963 111039 46 103 282 500 73 627 67 700 43 977 112192 221 311 89 91 455 819 82 113204 567 91 514 89 758 858 900 1 114415 642 740 115013 105 355 415 78 91 510 116124 293 640 710 800 32 948 76 117636 129 444 507 86 661 118019 581 690 892 956 119192 303 465 599

120103 10 695 901 50 121354 91 602 97 740 892 946 122062 95 100 216 380 682 840 72 123015 430 550 78 970 1 124022 26 143 76 86 334 542 642 95 710 823 125219 314 27 68 71 582 927 77 126023 179 231 76 7 314 24 65 420 68 515 744 809 907 127286 439 608 708 24 6 857 128129 287 390 85 411 526 613 17 22 70 129034 114 273 90 822 410 642 84 750 3 80 937 61

130194 326 420 897 131033 76 160 473 90 544 6 652 794 836 132159 455 65 641 816 78 929 133031 121 62 430 72 590 134076 807 135089 121 290 497 575 637 754 863 136105 91 202 52 453 531 91 647 700 869 137328 482 663 93 138009 12 79 111 39 292 328 807 77 139398 755 936

140001 255 419 617 83 951 141167 271 90 4 390 474 84 90 533 729 897 142124 430 574 688 855 143302 79 438 895 902 72 144129 43 220 320 784 145072 306 655 915 41 56 146087 218 29 695 817 23 33 147348 766 991 148159 341 63 73 438 714 48 149161 299 419 51 91 662 93 731 85

DRUGIE CIĄGNIENIE.

20.000 zł. — 116502.
50,000 zł. — 105769.
15,000 zł. — 170680.
10,000 zł. — 142413.
5,000 zł. — 39081, 115086.
2,000 zł. — 13932, 19657, 20736, 25109, 28745, 31702, 33720, 45276, 46069, 53988, 102971, 105449, 109500, 191355.

150077 100 39 434 508 760 861 151122 75 83 200 46 330 62 8 95 666 792 832 968 152150 288 68 300 60 479 930 153024 136 209 306 538 713 154142 236 361 487 838 900 56 155322 80 7 548 655 72 95 724 853 80 911 156000 120 310 37 94 428 621 157075 205 15 62 374 425 800 70 158104 398 474 512 758 882 159171 508 15 81 812 971 87

160016 210 49 437 684 822 52 161143 374 799 839 162060 214 82 394 405 542 739 803 88 163102 243 413 757 988 164200 69 497 584 743 98 810 951 165158 414 836 47 917 30 166279 99 366 45 805 952 167283 387 493 752 830 76 86 903 168002

1,000 zł. — 5077, 28975, 30802, 45049, 49943, 56680, 58358, 60911, 64956, 91257, 96923, 99063, 108668, 112688, 112818, 113014, 144265, 150783, 157387, 166866, 177305, 186388, 191072.

Po zł. 200.

224 557 701 1248 820 2189 92 206 75 689 866 89 3059 443 598 4024 31 112 251 365 575 708 22 75 5060 274 789 6159 694 774 894 912 65 7089 576 696 8039 151 267 325 591 989 9004 21 166 563

158 67 300 432 78 702 169194 372 480 624 700

170011 400 752 171170 240 453 544 955 172014 21 209 18 381 610 50 736 173242 397 400 432 551 61 674 721 961 174083 126 416 87 642 54 913 175018 187 244 57 64 504 653 758 827 53 77 948 52 80 176120 206 98 498 722 50 70 7 862 89 988 177133 85 308 98 426 536 75 730 906 178301 48

762 81.

10722 998 11006 30 42 226 462 530 937 12077 118 24 35 485 787 13017 187 553 14003 369 675 80 775 901 15025 49 158 470 16561 17034 450 56 549 652 18660 830 906 19141 326 56 448 515 67 946.

20346 97 596 21210 320 410 68 544 52 654 22290 523 962 23088 692 711 24272 973 25390 588 26212

421 89 658 61 718 841 917 179003 73 95 192 288 353

180101 209 307 8 88 587 844 181053 162 284 387 689 182043 322 92 565 95 615 700 183532 663 57 95 702 60 77 184037 73 149 292 371 400 35 537 606 708 809 81 185109 261 69 392 591 834 67 186122 44 431 518 66 70 187084 109 245 402 545 801 10 188052 134 302 18 325 426 686 741 62 981 189261 411 83 532 49 783 824

190400 561 718 38 848 83 191032 104 41 552 697 747 84 806 48 904 192014 41 224 423 69 79 583 788 923 193023 88 166 328 970 194370 95 485 509 40 68 714 52 81 937 53

56 687 805 27085 214 24 335 997 28302 996 29004 180 411 597 628 702 13 72 909 24.

30381 431 508 92 738 31003 355 91 470 635 709 83 32265 423 648 92 846 33078 137 69 736 814 958 34275 459 697 35503 603 31 36035 197 366 729 860 37263 503 650 874 910 38264 901 64 39375 582 633 767.

40019 20 263 93 41321 824 936 42060 603 980 44093 147 624 42 822 45002 44 248 472 817 59 78 46047 101 225 699 717 47076 222 37 99 684 715 905 20 48173 97 259 232 911 55 57 49087 309 68 457 726 987.

50115 81 416 520 628 54 982 92 51020 112 324 465 536 39 47 735 882 52061 281 372 633 850 904 53059 161 429 508 782 869 54550 843 55194 56396 463 83 58 6 649 81 788 58041 157 439 776 59175 741 945.

60005 64 276 431 771 61065 96 174 204 32 808 958 74 62791 984 63127 209 998 64219 447 548 637 50 77 99 843 511 943 65004 143 253 316 553 603 66062 455 834 67191 94 468 562 616 49 747 920 68732 69140 279 495 506 630 54.

70099 298 320 903 65 71507 777 949 72011 99 435 80 551 638 97 73010 234 345 906 74195 227 443 75456 519 26 901 56 76003 91 221 713 64 814 81 77173 513 32 831 78015 18 164 217 342 553 697 863 938 79343 466 979.

80328 976 81036 155 204 369 646 877 82168 718 83092 192 329 65 84007 500 54 85071 646 879 86191 310 462 754 998 87449 71 399 928 88093 137 567 983 89672 880 990.

90127 363 419 781 922 91334 773 999 92158 78 629 60 772 990 93014 34 120 270 71 597 94023 149 362 99 570 602 748 89 95142 335 47 641 757 838 96184 487 633 731 959 97208 930 48 57 98083 130 99520 860 927.

100040 62 124 408 46 622 887 101072 153 268 102431 83 702 103204 25 342 590 874 104016 137 283 384 400 555 72 676 105263 82 506 39 666 786 858 106033 237 493 530 65 639 731 837 107412 608 888 108366 619 34 714.

110047 446 615 37 75 111604 15 30 770 113849 923 114059 110 725 977 115160 262 366 412 721 67 808 116272 560 616 61 847 87 946 117423 714 826 48 972 118077 105 79 890 119133.

120761 121014 18 356 99 533 122086 219 39 50 335 478 565 785 123161 281 613 727 124187 243 80 663 714 72 125028 613 53 126079 612 52 868 94 127043 171 325 722 934 128424 678 857 998 129102 31 56 331 404 88 744.

130558 728 52 94 965 131250 741 904 132342 581 900 9 133045 59 107 400 39 571 134337 40 466 651 799 135110 347 64 96 407 43 691 855 136014 132 640 137411 65 594 138078 343 66 94 423 501 9 139204.

140147 397 563 746 84 888 141016 247 328 499 857 142090 537 679 749 143025 144022 562 609 10 145454 563 813 960 146083 479 586 907 147048 437 526 148046 103 239 679 712 149179 817 98 150086 132 382 12 64 76.

151101 281 409 526 84 658 79 930 152270 513 153968 154246 354 408 44 49 599 631 868 155033 218 50 55 552 654 64 787 156013 175 398 437 48 70 571 816 157021 265 660 90 958 158402 27 80 585 95 159182 864 964 86.

160064 150 798 161117 328 869 162258 660 163170 534 843 164020 482 629 947 165217 60 353 667 704 166004 258 455 76 529 751 963 167376 837 168144 91 388 482 844 67 169092 252 321 504 730

170083 234 332 640 171070 127 214 335 835 969 72449 548 643 73101 285 383 512 174001 120 273 365 175340 728 890 176779 958 177064 215 300 525 58 636 178630 179031 424 781 900.

180405 37 615 945 76 181278 510 14 182511 801 183690 894 184412 64 551 77 648 751 882 185003 202 74 306 625 186071 244 510 50 628 985 92 187053 244 328 595 642 97 796 887 188403 570 694 189902.

190114 95 629 191387 508 10 16 734 192232 42 616 801 926 193595 603 334 194026 519 909.

CIĄGNIENIE TRZECIE.

Po 200 zł.

100 1128 330 72 77 632 954 2894 994 3463 576 624 858 4269 788 5223 672 898 6024 60 419 589 753 7039 54 741 803 8030 137 545 619 35 776 987 9007 169 682.

10323 28 76 788 979 11178 208 544 650 733 12364 84 652 72 13057 570 667 777 14014 161 359 15031 744 74 906 16295 311 485 709 17101 437 627 69 810 20 18172 254 746 990 19238 312 38 597 616 749 993

20514 849 21050 22390 607 735 23228 502 651 24353 741 865 976 94 25351 26198 502 27190 218 408 35 803 20 69 28422 657 948 29495 535 768 829 40 97

30156 223 566 657 723 820 54 31054 229 301 781 88 32083 108 29 284 562 972 86 33029 62 247 577 645 746 812 34322 36 623 813 915 35509 65 731 36236 413 943 37188 802 74 38217 340 468 768 39489 559 98 727 73.

40201 92 538 830 68 993 41290 348 77 42192 674 43511 44500 652 716 74 45258 319 432 79 46240 91 360 701 920 23 47146 220 578 695 910 48098 183 641 722 82 865 998 49020 514 596 629 59 879 922.

50113 617 51264 537 769 52165 286 502 65 669 925 53166 704 54027 74 249 456 518 55185 299 420 22 840 56034 220 395 466 85 661 785 828 908 57087 99 303 58 860 58083 59256 513 780

60344 405 19 577 61864 62224 51 392 455 722 63096 500 64043 240 412 683 866 932 65673 707 66070 270 933 67150 285 356 561 851 68061 109 207 427 39 69097 211 57 521 722 35 832 980.

70097 196 386 675 860 970 71613 22 32 763 72352 865 73268 804 75 74558 661 802 75341 60 80 488 538 53 657 76020 214 422 596 893 77015 49 279 357 625 709 78079 200 832 909 79401 650 62 760 892.

80467 501 70 709 81280 631 82042 59 213 505 83475 84154 55 525 85680 728 86018 253 316 467 966 87108 366 542 78 654 744 88122 46 598 769 89095 181 204 667 773 814

90179 546 755 928 91453 89 95 721 919 92840 93000 79 772 94035 201 480 95123 376 542 96012 140 558 686 923 97106 263 67 89 353 495 656 862 921 98343 57 437 556 643 727 961 99054 98 223 949 75

100430 810 985 101237 45 446 513 102345 527 814 58 99 103441 961 104252 306 105035 327 32 44 466 81 94 95 752 855 955 106426 53 549 107260 96 921 108079 435 731 109436 541 682 840 941.

110007 387 414 619 767 984 111351 971 112016 772 113091 511 614 114055 177 306 473 561 850 115293 472 879 97 116108 75 502 92 910 47 117075 91 37 520 806 118197 610 82 119682 705.

120266 313 121013 362 458 583 122000 270 460 535 770 865 962 124062 570 813 914 125090 319 783 818 126198 337 898 127095 235 446 508 688 128097 151 403 129562 945.

130387 783 131067 615 132739 960 133197 663 982 134364 68 135345 483 562 748 852 136010 784 137017 86 292 355 589 697 138010 517 139221 579 660 766 874.

140076 95 777 141258 436 567 142449 961 143523 814 144018 345 402 45 81 731 882 145236 425 555 146078 321 95 637 853 978 147285 751

Za eksmisję pracownicy

właściciele hotelu „Klukas" skazani na 3 mies. aresztu

Przed sądem grodzkim odpowiadali wczoraj za samowolną eksmisje swej pracownicy Artur, Leonard i Bronisław Klukasowie, trzej bracia, spadkobiercy po właścicielu hotelu „Klukas" i obecni właściciele tego hotelu.

Helena Piasecka, przez 16 lat pracująca jako gospodyni hotelu, i opiekująca się ojcem podsądnych w czasie jego ostatniej choroby — została przez spadkobierców, gdy ci weszli w posiadanie majątku, wyeksmitowana z hotelu, przy czym rzeczy jej zostały wyniesione na podwórze.

Rozprawie przewodniczył sędzia Tyliński, który ogłosił wyrok **skazujący trzech podsądnych po trzy miesiące aresztu z zawieszeniem wykonania kary.** (l)

Wyrok na przemytników

będzie ogłoszony dziś

Rozprawa przeciwko Granatowi i Lubelskiemu oraz dalszym oskarżonym, odpowiadającym za przemyt ludzi przez granicę śląską do Belgii i Francji, została dziś zakończona. Wyrok w tej sprawie będzie ogłoszony, jak zapowiadaliśmy, w dniu dzisiejszym. (l)

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu chlebodawców przy Al. Kościuszki Nr. 46, zażyła większej dozy esencji octowej 33-letnia Kazimiera Grzelakówna. Lekarz pogotowia orzekł stan ciężki i skierował denatkę do szpitala w Radogoszczu.

* * *

W mieszkaniu rodziców przy ul. Dworskiej Nr. 75 zażyła kwasu solnego 18-letnia Sabina Mikulska. Lekarz pogotowia przewiózł desperatkę do szpitala w Radogoszczu. Powodem rozpaczliwego kroku była zła sytuacja materialna.

* * *

W dniu wczorajszym w mieszkaniu przy ulicy Andrzeja Nr. 44 uległa zaczadzeniu 42-letnia Stanisława Kruzel. Lekarz pogotowia udzielił pomocy na miejscu.

* * *

Na ulicy Pabianickiej potrącony został przez samochód 52-letni Zygmunt Traczyk, zamieszkały przy ul. Konopnickiej Nr. 29. Lekarz pogotowia stwierdził obrażenia powierzchowne i przewiózł poszkodowanego do domu.

* * *

Na posesji przy ulicy Kowalskiej Nr. 43 w wypadku przy pracy podczas naprawiania wozu został przygnieciony przez wóz 43-letni Andrzej Kowalczyk, zamieszkały pod tymże adresem i odniósł złamanie nogi. Poszkodowany został przewieziony do szpitala.

* * *

Franciszek Kaskiewicz zam. przy ulicy Złotej Nr. 3, zameldował, że jego syn, 24-letni Izydor, zamieszkały przy ul. Głównej Nr. 62, wyszedł z domu w dniu 9 listopada 1937 roku i do tej chwili nie wrócił i nie dał o sobie znaku życia. Zaginionego poszukuje policja.

* * *

Na ulicy Myśliwskiej pokąsany został przez psa 15-letni Leon Tryb, zamieszkały przy ulicy Rogowej Nr. 12. Chłopiec został opatrzony przez lekarza pogotowia.

* * *

Do kiosku Anieli Sobieraj przy ul. Łącznej Nr. 39 zakradli się złodzieje i skradli urządzenie i wyroby cukiernicze, wartości 50 zł. Policja zarządziła dochodzenie i ujęła sprawcę kradzieży Konstantego Kubiaka, zamieszkałego przy ulicy Rzgowskiej Nr. 15.

Aleksander Sochaczewski, zamieszkały przy ulicy Limanowskiego Nr. 24, spostrzegł kilku osobników, którzy z podwórza zamierzali skraść różne przedmioty. Złodzieje spłoszeni rzucili się do ucieczki, jednak Sochaczewski zdołał jednego zatrzymać. Zatrzymanym okazał się Moszkowicz vel Chrzan, zamieszkały przy ul. Mickiewicza 10.

Do mieszkania Estery Majzner przy ul. Cegielnianej Nr. 16 zakradli się złodzieje lecz spłoszeni zbiegli, pozostawiając niektóre narzędzia.

Policja zatrzymała Eliasza Goldmana z ulicy Limanowskiego Nr. 20, jako podejrzanego o kradzież garderoby z przedpokoi i mieszkań.

Całe społeczeństwo musi się zjednoczyć w akcji pomocy zimowej

Walka z gruźlicą-koniecznością państwową

Rezolucją zarządu Polskiego Związku Przeciwgruźliczego w sprawie projektu ustawy o walce z gruźlicą

W obecnej kadencji sejmu rozpatrywany ma być projekt rządowy ustawy walki z gruźlicą. Projekt ten nasuwa światu lekarskiemu szereg wątpliwości i zastrzeżeń, które znalazły wyraz w rezolucji, przyjętej na plenarnym zebraniu Zarządu Polskiego Związku Przeciwgruźliczego, zwołanym w dniu 15 stycznia b. r. w następującym brzmieniu:

„Polski Związek Przeciwgruźliczy, jako rzecznik czynników społecznych, zrzeszonych w towarzystwach do walki z gruźlicą, zgłasza następujące dezyderaty w sprawie ustawy o walce z gruźlicą:

1) **Zagadnienie walki z gruźlicą, wobec stwierdzenia liczby 70 tys. zgonów rocznie i około 700 tys. chorych, jest kwestią olbrzymiego znaczenia społecznego i państwowego, a szczególnie z punktu widzenia sił obronnych Polski.**

2) Rządowy projekt ustawy wniesiony obecnie pod obrady Izb Ustawodawczych, stanowi **poważny krok naprzód w walce z gruźlicą przez sam fakt uregulowania ustawowego tak ważnego zagadnienia.**

3) Natomiast rozwiązanie sprawy walki z gruźlicą oprócz tego wymaga przede wszystkim:

a) **stworzenia podstaw finansowych, koniecznych do realizowania kosztów walki z gruźlicą, a przede wszystkim** kosztów szpitalnego i sanatoryjnego leczenia chorych oraz zabezpieczenia rodzin chorych;

b) uwzględnienia w szerokiej mierze **ochrony dzieci i młodzieży przed zakażeniem gruźliczym;**

c) rozwiązania **zabezpieczenia bytu osób chorych, należących do świata pracy,** a pozbawionych możności zarobkowania ze względu na niebezpieczeństwo zakażenia dla otoczenia;

d) wykonywanie skoordynowanej społecznej walki z gruźlicą wymaga **nadania Polskiemu Związkowi Przeciwgruźliczemu charakteru Głównego Komitetu Walki z Gruźlicą,** w którym obok przedstawicieli władz, związków samorządowych i instytucji ubezpieczeń społecznych, czynnik obywatelski i społeczny oraz naukowo - lekarski winien być najsilniej reprezentowany".

Pieniądze na walkę z gruźlicą znaleźć się muszą i mogą, o ile walkę z nią uzna się za postulat o doniosłości państwowej.

Fabryka polskiego kauczuku

powstaje w Centralnym Okręgu Przemysłowym

Z Warszawy donoszą:

W ostatnich latach rozpoczęto w chemicznym Instytucie Badawczym prace nad wytworzeniem kauczuku z surowców krajowych. Prace te dały, jak słychać, dobre wyniki. **Ze spirytusu i węgla udało się wytworzyć produkt, przewyższający, jak wykazały próby, kauczuk naturalny pod względem własności technicznych.** Najważniejsze jednak, że jest on tańszy od kauczuku naturalnego.

O tym, że wytwarzanie kauczuku z surowców krajowych jest na dobrej drodze, świadczy fakt, że **w miejscowości Pustynia pod Dębicą w Centralnym Okręgu Przemysłowym rozpoczęto budowę fabryki, która będzie wytwarzała kauczuk według metod opracowanych w Chemicznym Instytucie Badawczym.**

Przeciw projektowi ustawy o księgowych

wypowiada się związek pracowników biurowych. — Roboty sezonowe rozpoczną się 15. marca.—Nowe umowy zbiorowe

Powszechny związek pracowników handlowych i biurowych wystosował do inspekcji pracy w Łodzi oraz ministerstwa opieki społecznej memoriał, w którym omawia postulaty pracowników umysłowych. W memoriale związek podkreśla przede wszystkim, że niektórzy pracodawcy domagają się od pracowników **pokwitowań z nieotrzymanej zapłaty za godziny nadliczbowe, za niewykorzystane urlopy i t. d.** Fikcyjne te pokwitowania mają służyć jako obrona przed sądem pracy.

Następnie związek zwraca uwagę, że przedłużenie godzin handlu w soboty i dni przedświąteczne do godz. 9-ej wiecz. sprawiło, że pracownicy zatrudnieni są w tych dniach **po 11—12 godzin na dobę,** nie otrzymując dodatkowego wynagrodzenia. Zarządzenie to winno być skasowane, tym bardziej, że **stan taki istnieje tylko w Łodzi.** Ustalenie minimum płacy dla pracowników młodocianych jest palącą koniecznością, ponieważ dotychczas otrzymują oni **od 3 do 5 złotych tygodniowo.** Zatrudnianie młodocianych w godzinach nadliczbowych winno być surowo karane.

Związek jest przeciwny reglamentacji zawodu. O prawie do uprawiania zawodu decydować winny **tylko indywidualne kwalifikacje jednostki,** które nie mogą być ustalone w formie norm prawnych. Z tych względów związek wypowiada się **przeciwko projektowi ustawy o księgowych.** Związek wypowiada się następnie przeciwko systemowi bezpłatnych praktyk, który jest ukrytą formą korzystania z bezpłatnej pracy najemnej.

* * *

Donosiliśmy już **o akcji robotników sezonowych,** domagających się wczesnego uruchomienia robót w roku bieżącym i podwyższenia płac sezonowcom. W sprawie tej delegacja klasowego związku sezonowców **odbyła rozmowę z prez. Godlewskim,** który oświadczył, że w miarę możności **tegoroczne roboty rozpoczną się już 15 marca,** co się zaś tyczy polwyżki płac — **jest to uzależnione od Funduszu Pracy.**

W przyszłym tygodniu udaje się do Warszawy **delegacja związku „Praca", która domagać się będzie zwiększenia kredytów na roboty w Łolzi,** aby z jednej strony można było podwyższyć robotnikom płace, z drugiej zaś — zatrudnić większą liczbę sezonowców.

* * *

W Domu Ludowym odbyło się zebranie **członków związku zawodowego urzędników miejskich i członków związku robotników miejskich Ch. Z. Z.** Na zebraniu postanowiono połączyć się w jeden związek p. n. **„Chrześcijański zw. pracowników samorządowych"** jako jeden z oddziałów Ch. Z. Z. Dokonano również wyboru zarządu, do którego weszli pp.: Śmiałowski, Kaliński, Jelonkówna, Matuszewski, Dębczyński, Borucki i Hojak.

* * *

Wczoraj odbyła się **ponowna konferencja w inspekcji pracy w sprawie likwidacji strajku w fabrykach tasiem.** Mimo, że robotnicy obniżyli swe warunki, żądając tylko 10-procentowej podwyżki płac — porozumienia nie osiągnięto. Dalszy ciąg narad wyznaczono na dzień 24 b. m.

* * *

Donosiliśmy o wypowiedzeniu umowy zbiorowej **przez związek pracowników szewskich.** Inspektorat pracy wyznaczył konferencję na dzień 31 bm.

* * *

Klasowy związek tkaczy wystąpił o **zawarcie umowy zbiorowej w ręcznych tkalniach łódzkich.** Inspektorat pracy wyznaczył konferencję na dzień 26 bm. (i)

Z komitetu pomocy dzieciom i młodzieży

Dowiadujemy się, że w dniu 17 b. m. odbyło się w urzędzie wojewódzkim posiedzenie wojewódzkiego komitetu pomocy dzieciom i młodzieży.

Na posiedzeniu tym insp. szkolny p. Komander przedstawił w obszernym referacie potrzebę przyjścia z pomocą niezatrudnionej młodzieży, przedstawiając ponadto odpowiednie wnioski w tym zakresie.

Po przeprowadzeniu dyskusji wnioski p. insp. Komandera włączone zostały do ogólnego planu pracy komitetu.

Sprawy higieniczno-lekarskie referował p. nacz. dr. Salak, przedstawiając potrzeby istniejące w tym zakresie i informując równocześnie ogólne zebranie o posunięciach, jakie w tym zakresie poczynione zostały przez prezydium komitetu. Ze sprawozdania tego wynika, że na pomoc higieniczno-lekarską dla dzieci i młodzieży przekazane zostały stosowne fundusze, a ponadto, że przy komitetach powiatowych i miejskich powołano sekcje higieniczno-lekarskie, które pracować będą przy udziale lekarzy powiatowych.

Ponadto omawiana była sprawa kongresu dziecka, którą referował p. nacz. Wisławski. Na wniosek referenta sprawy, zgodnie z życzeniem prezydium ogólnopolskiego kongresu dziecka w Warszawie powołany został do życia wojewódzki oddział tego kongresu. Obradom przewodniczył p. nacz. Janiszewski.

Ks. Radziwiłł wybrał sobie opiekuna

w osobie inż. Władysława Niemczewskiego

Pełnomocnicy prawni ks. Michała Rudego zgłosili wczoraj do sądu **nowe pismo w głośnej sprawie o mianowanie opiekuna dla ks. Radziwiłła.**

Opierając się na przepisach pruskiego ustawodawstwa cywilnego, które dotąd obowiązuje w Wielkopolsce, ks. **Michał Radziwiłł** zgłasza przez swoich **pełnomocników kandydata na opiekuna, na wypadek, jeżeli sąd odrzuci wniesioną przezeń skargę odwoławczą.**

Kandydatem wysuwanym przez ks. Radziwiłła jest **inż. Władysław Niemczewski,** członek zarządu fundacji hr. Skarbka we Lwowie.

Ks. Michał Radziwiłł oświadczył, że **kandydat jego przyjmie stanowisko opiekuńcze jego fundacji honorowo — całkowicie bezpłatnie.**

Nieście pomoc najbiedniejszym

TEATR — MUZYKA — SZTUKA

TEATR POLSKI
Śródmiejska 15.

„Gałązka rozmarynu" dana będzie dziś w środę, o godz. 8.30 wiecz. i jutro, w czwartek, o godz. 6.30 wiecz.

Uwaga: Passe-partout nieważne!

TEATR KAMERALNY
Cegielniana 27.

Magiczne nazwisko mistrza sceny polskiej Kazimierza Junoszy-Stępowskiego, stało się magnesem, który ściąga tłumy widzów do Teatru Kameralnego, gdzie grana jest głęboka arcyciekawa sztuka T. Rittnera „Głupi Jakub'. W innych rolach występują: Dąbrowska, Orzecka, Połomska, Żeromska Pietraszkiewicz, Szymański, Zoner i reżyser Krasnowiecki.

„Głupi Jakub" dany będzie dziś i codziennie o godz. 8.30 wiecz.

Dwie popołudniówki z Junoszą-Stępowskim.

W sobotę i w niedzielę o godz. 4-ej po poł. dane będą dwa przedstawienia „Głupiego Jakuba" z K. Junoszą-Stępowskim. — Ceny popołudniowe.

TEATR POPULARNY
Ogrodowa 18.

Dziś, w środę, oraz jutro w czwartek, o godzinie 8.15 wiecz. komedia M. Jasnorzewskiej „Powrót mamy" w reżyserii dyr. Hugona Morycińskiego.

WYSTAWA PRAC ART.-MAL. W. WITALA.

Prace utalentowanego malarza wileńskiego wywołały żywe zainteresowanie w łódzkim świecie zwolenników plastyki. Salony Tow. Humanitarnego przy ul. Piotrkowskiej Nr. 90 odwiedzane są przez liczne wycieczki organizacyj społecznych i oświatowych oraz przez tych wszystkich, którzy w oglądaniu dzieł dużego talentu i już dużej wiedzy malarskiej znajdują prawdziwe zadowolenie artystyczne.

Młody malarz wystawia szereg pejzaży z Wileńszczyzny, oddaje zaułki swego rodzinnego miasta i nawet w cyklu prac ostatnich — fragmenty łódzkie. W pracach tych jest zawsze poezja i ciepło, a traktowane są z dużą brawurą malarską.

Wystawa otwarta jest od godziny 11-ej przed poł. do 8-ej wieczór.

BAL „BIAŁYCH ŁÓŻECZEK" PRZYTULISKA.

W sobotę, dn. 22 stycznia rb. odbędzie się w świeżo odrestaurowanej, ciepło - ogrzanej, Białej Sali Manteufla przy ul. Zachodniej 45 zabawa taneczna pod tradycyjną nazwą: „Bal Białych Łóżeczek" na rzecz „Przytuliska". Komitet balowy, wyjątkowo liczny w tym roku, z zapałem wziął się do roboty i dokłada dużo pracy, starań i dobrych chęci, aby szanownym swym gościom dać maximum zadowolenia. Znakomita orkiestra, moc niespodzianek, bufet bogato zaopatrzony i bez karoty.

A zatem do miłego zobaczenia się w sobotę 22 b. m. w Białej Sali!

Radioodbiornik w łupinie od orzecha,

w ołówku lub w zegarku.—Co zobaczymy na wystawie radiowej

Do szeregu niezmiernie ciekawych stoisk na Wystawie Rradiowej w Łodzi, która owarta zostanie w dniu 29 stycznia br. przez protektora wystawy pana wojewodę Aleksandra Hauke-Nowaka — zaliczyć należy **stoisko łódzkich radioamatorów.**

Radioamatorzy — to ludzie, którzy sami, własnorecznie budują aparaty radiowe; lampowe, kryształkowe przyczym bardzo często dochodzą do wynalazków, które dużą rolę odgrywają w rozwoju radiotechniki. Oni też są konstruktorami owych niezmiernie ciekawych, oryginalnych **„michałków radiowych"**. Budują więc radioodbiorniki w lasce, pudełku od zapałek, w łupinie od orzecha włoskiego, w słuchawce radiowej, w ołówku, w szkle, w zegarku na rękę. Poza tym konstruuje maleńskie mikrofony i różne przyrządy radiowe w nieprawdopodobnej miniaturze. Czasem wprost wierzyć się nie chce, że radiowy taki „michałek" spełnia swą rolę taksamo, jak normalny aparat radiowy.

Ruch radioamatorski w Łodzi jest notowany już od wielu lat. Miasto nasze jako środowisko robotnicze było specjalnie podatnym terenem dla rozwoju radioamatorstwa. Radioamatorstwem w dużym stopniu interesowali się ci robotnicy i pracownicy, którzy rozumiejąc ogromne znaczenie radia, jako czynnika kulturalnego, nie mogli sobie pozwolić na kupno drogiego aparatu. Inni znów zajmowali się radioamatorstwem dla wyszukiwania coraz to lepszego i taniego radioodbiornika. Pracowali nad swoimi aparatami w domu, po pracy, nie posiadając odpowiednich przyrządów pomiarowych, których koszt przewyższa możliwości radioamatora. Stąd też właśnie pod adresem Rozgłośni Łódzkiej wpływały prośby o różnego rodzaju porady, które znajdowały swój wyraz w skrzynce technicznej.

Rozgłośnia Łódzka, przeczuwając, że Łódź liczy wielu radioamatorów, pracujących w ciężkich warunkach, **rzuciła inicjatywę zorganizowania Klubu, dzięki któremu radioamatorzy mogliby wspólnymi siłami dojść do zakupienia odpowiednich narzędzi, instrumentów.** Poza tym wspólna praca mogłaby dać ogromne korzyści wszystkim radioamatorom łódzkim.

Tak powstał Łódzki Klub Radioamatorów-Przyjaciół.

Jako cel — klub postawił sobie **rozwój radiofonii polskiej**, a przede wszystkim radioamatorstwa, udzielanie pomocy szerokim rzeszom radiosłuchaczy w zakresie prawnym i technicznym, popieranie publikacji z dziedziny radiotechniki oraz wydawania opinii fachowych osobom prywatnym oraz instytucjom społecznym i państwowym.

Klub utworzył kilka sekcyj, a mianowicie **naukowo - odczytową, która prowadzi pogadanki i wykłady dla członków: techniczną, w której udziela się pomocy członkom i instruuje początkujących radioamatorów, dalej powołano do życia poradnię techniczną dla radiosłuchaczy.** Początkowo klub mieścił się w lokalu Rozgłośni, obecnie dzięki uprzejmości Klubu Pracowników Elektrowni, klub uzyskał lokal przy ul. Przejazd 46, gdzie urządzone zostanie laboratorium techniczne.

Duże zainteresowanie wykładami i pracami klubu najlepiej świadczy o tym, jak dalece powołanie do życia placówki radiowej było wskazane.

Niebawem obejrzymy dorobek łódzkich radioamatorów na wystawie radiowej. Niewątpliwie wzbudzi on duże zainteresowanie.

RADIO

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.

ŚRODA, dnia 19-go stycznia 1938 r.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20—6.40: Gimnastyka. 6.40—7.00: Muzyka (pł.). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.15: Przerwa. 11.15—11.40: Audycja dla szkół: a) Opowiadanie o Stefanie Czarnieckim — wygłosi Hanna Malewska; b) Muzyka (pł.). 11.40—11.57: Claude Debussy — ukł. A. Caplet — Suita „Z dziecięcego kącika" (płyty). 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa.
12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—15.00: Muzyka operetkowa (pł.). 15.00—15.10: Literatura przez mikrofon dla wszystkich. — Fragment z „Lalki" Bolesława Prusa. 15.10—15.27: Gra orkiestra Billy Thorburna (pł.). 15.27—15.30: Łódzkie wiad. giełdowe. 15.30—15.45: Wiadomości gospodarcze. 15.45—16.00: „Karol Lindbergh — twótrca nowej epoki w lotnictwie"—pogadanka Wacława Frenkla dla dzieci starszych. 16.00—16.15: „Uczmy się mówić' — w opracowaniu Teofila Trzcińskiego. 16.15—16.50 Koncert rozrywkowy w wykonaniu orkiestry pod dyr. B. Nagujewskiego (z Łodzi na W.R.P.).
16.50—17.00: Pogadanka aktualna.
17.00—17.15: „Wojna przyszłości" — odczyt wygłosi ppłk. dypl. Stefan Mossor.
17.15—17.50: Recital wiolonczelowy Romana Pulikowskiego.
17.50—18.00: „Znaczenie zabiegów kulinarnych dla hygieny odżywiania" — odczyt wygłosi prof. Bolesław Skarżyński (z Krakowa).
18.00—18.10: Wiadomości sportowe.
18.10—18.15: Wiadomości sportowe lokalne.
18.15—18.40: Piosenki wojskowe w wykon. chóru Orlanda (płyty).
18.40—18.55: Pogadanka popularna p. t. „Kobiety pracują"—wygłosi Krystyna Chruścielska.
18.55—19.00: Odczytanie programu.
19.00—19.20: „Opowiadanie ojca" — fragment z powieści „Młodość Jasia Kunefała" — Stanisława Piętaka.
19.20—19.35: PIEŚNI DZIECIĘCE Stanisława Kazury w wyk. Cecylji Izygrymówny (kontralt).
19.35—19.50: „Bronisław Trentowski" — odczyt wygłosi prof. St. Pigoń (z Krakowa).
19.50—20.00: Pogadanka aktualna.
20.00—20.30: Recital organowy Wacława Piotrowskiego. Transmisja z kościoła Matki Boskiej Zwycięskiej w Łodzi.
20.30—20.45: „Życie m. Łodzi' — feljeton p. t. „Czas goni ludzi", wygł. Irena Jaworska.
20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
20.55—21.00: Pogadanka aktualna.
21 00—21.45: Koncert Chopinowski w wyk. Artura Hermelina — fortepian.
21.45—22.00 „PIĘKNO MOWY POLSKIEJ"—kwadrans poezji w oprac. F. Siedleckiego.
22.00—22.50:Koncert rozrywkowy w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego.
22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.
23.00—23.30: Muzyka taneczna (płyty).

Z Teatru Kameralnego

„Głupi Jakub"

Komedia w 3-ch aktach Tadeusza Rittnera

Wiedeń szalał wprawdzie wówczas za swoim Arturem Sznitzlerem, za swoim Altenbergiem, niemniej każda premiera sztuki Rittnera była prawdziwym ewenementem nietylko artystycznym, ale i towarzyskim cesarskiego Wiednia.

Pan radca ministerialny T. von Rittner, syn ministra dla Galicji, należał bowiem do tak zwanego „towarzystwa", a przedwojenny Wiedeń Habsburgów wysoko cenił dobre urodzenie.

Więc też i pra-premiera „Głupiego Jakuba" zgromadziła w teatrze najlepszą societę. Szczelnie zapełnili loże i widownię: członkowie dworu, utytułowana arystokracja, eleganccy oficerowie ze sztabu głównego i wesoły ludek wiedeński, aby zobaczyć nową sztukę naszego, piszącego przeważnie po niemiecku, rodaka.

Te czasy dawnego Wiednia przeszły już nieledwie do legendy, z której czerpią pomysły pisarze filmowych scenariuszy: dworu nie ma, zubożała arystokracja wycofała się do swoich zameczków w zapadłych kątach Karyntii, czy Zalcburgu. Strojni oficerowie rozsypali się dawno w bezimiennych mogiłkach nad brzegami Piawy, Driny i Dniestru. Posmutniał beztroski ludek wiedeński. Umarł również sam Tadeusz Rittner.

Ale w tym ogólnym kruszeniu, butwieniu i w procesie przewartościowywania efektów, niezmienne zostało to, co stworzył talent autora „W obcym mieście".

Takie refleksje nasunęły mi się podczas premiery „Głupiego Jakuba" w Teatrze Kameralnym.

Wyborna ta komedia nie straciła nic ani ze swego kolorytu, ani ze swojej aktualności, raczej przeciwnie: przypomina nawet widzowi głośny ostatnio **romans jednego ze starych arystokratów polskich....**

Bohater sztuki — stary Szambelan —mądry, cyniczny, zgorzkniały, nienawidzący otoczenia, podejrzliwy i gardzący ludźmi, zatęsknił do ciepła, do kogoś bliskiego, kochającego i kochanego. Widzi doskonale fałsz i obłudę siostry, szwagra, sąsiadów i tych wszystkich, którzy czyhają na jego majątek, na schedę.

Szambelan gotów nawet w pewnej chwili uwierzyć podstępnie szerzonej wersji, że jest ojcem swego wychowanka — „Głupiego Jakuba" — i adoptować go. Wzrusza go bowiem wiadomość, jakoby Jakub pojedynkował się w obronie honoru Szambelana, ale i to okazuje się kłamstwem. Jedyną więc i ostatnią radość w życiu daje staremu Szambelanowi Hania — córka dworskiego stangreta, którą się dziedzic zaopiekował — i którą starczym swym sercem pokochał.

Ale Hania kocha „Głupiego Jakuba", o którym mówi fama, że jest synem dziedzica i miejscowej karczmarki. Miłość ta jest wzajemna — o nierównym wszakże natężeniu. Ambitna Hania uważa swoje ewentualne małżeństwo z Jakubem jako odskocznię, przy pomocy której będzie mogła wtargnąć w lepszą sferę i zdobyć upragnione bogactwo. Dlatego też usiłuje rozbudzić w swoim kochanku ambicję. Obiecuje mu rękę pod warunkiem jednak, że postara się, ażeby szambelan adoptował go.

Jakub jest „głupi". Głupi dlatego, że w tej ogólnej komedii fałszu i obłudy on pragnie zostać prostolinijnym i szczerym. Jakub nie chce i nie umie kłamać. Wypędzony przez Szambelana odchodzi chętnie, wierząc, że wraz z nim pójdzie Hania. Myli się jednak. Hania kocha go może, teraz jednak, mając do wyboru bezrobotnego rządcę i starego Szambelana, wybiera tego drugiego.

Tak więc triumfem przewrotności a klęską elementu, reprezentującego uczciwość kończy się ta cierpka opowieść Rittnera o miłości głupiego Jakuba i Hani

*

„Głupi Jakub" w Teatrze Kameralnym to nowa świetna pozycja w dotychczasowym bilansie repertuarowym.

Widowisko to stało pod każdym względem na nader wysokim poziomie, do czego przyczyniła się walnie reżyserska inwencja **Władysława Krasnowieckiego.**

Ale najcenniejszym momentem ostatniej premiery jest współudział świetnego artysty scen warszawskich **Kazimierza Junoszy-Stępowskiego** odtwarzającego popisową rolę Szambelana, która należy bezsprzecznie do najlepszych w artystycznym dorobku tego wspaniałego aktora.

W kapitalnej interpretacji Junoszy-Stępowskiego ten samotny starzec, pragnący miłości, wzbudzał w nas raczej współczucie niż pogardę.

Mistrz Kazimierz Junosza-Stępowski, kapitalny w masce, niezrównany w technice dał kreację tego rodzaju, że naprawdę trudno opisać ją słowami: trzeba koniecznie zobaczyć Stępowskiego, ażeby rozkoszować się każdym jego słowem, każdym jego gestem!

Zespół łódzki jak mógł dotrzymywał kroku niezrównanemu gościowi.

Rola Hanki jest bardzo efektowna i trudna zarazem albowiem nie rozgrywa się ona na jednej płaszczyźnie — a jako typ psychologiczny, przedstawia się nader skomplikowanie.

Jest to kobieta zdolna do żywiołowej miłości, ale równocześnie wyrachowana i chłodna. Uczuciowa i ambitna. Prostaczka z pochodzenia — a posiadająca jednak wiele nabytej kultury.

Wanda Żeromska w roli Hani była dla nas istną rewelacją. Artystki tej nie pokazywano nam dotychczas prawie wcale. Była to więc jej niemal pierwsza na naszej scenie większa rola, wymagająca dużej inwencji artystycznej, dobrych warunków zewnętrznych i nie lada talentu.

Wanda Żeromska swą wnikliwą, subtelną i inteligentną grą, pełną wdzięku, a zarazem prawdy psychologicznej, doskonale sekundowała wielkiemu Junoszy-Stępowskiemu.

Soczysty, pełen humoru typ dała **Maria Dąbrowska,** jako Katarzyna.

W miarę zgorzkniała, pełna doskonałego umiaru artystycznego była I. Orzecka jako Marta.

Leon Pietraszkiewicz — zgodnie z intencją autora — ujął rolę bezkompromisowego Jakuba bardzo zwarcie, prostolinijnie a z wielką przytem ekspresją, zdobywając pełne uznanie widowni.

W galerii ciekawych i nie banalnych figur, stworzonych przez siebie zajął Władysław Krasnowiecki, również jako aktor, przednie miejsce: jego porucznik jest jeszcze jednym dowodem szerokiej skali uzdolnień tego nader kulturalnego artysty.

— **Połomska,** jako Misia, **Sipiński** (doktór), **Z. Szymański** (Izio) i **M. Zoner** (prezes) oto dalsi bohaterowie tej arcyudanej premiery, dla której ciepłe i stylowe dekoracje komponował Konstanty Mackiewicz

Zast.

SPORT

Mecz polskich hokeistów w Szwajcarii nie odbył się

Wengen, 18 stycznia

We wtorek miał się odbyć w Szwajcarii w miejscowości Wengen mecz hokejowy polskiej reprezentacji hokejowej bawiącej na tournee po Szwacarii. Ze względu na bardzo niepomyślne warunki atmosferyczne mecz został w ostatniej chwili odwołany.

Nieznaczne zwycięstwo włoskich bokserów w Poznaniu

Poznań, 18 stycznia.

We wtorek wieczorem odbył się w Poznaniu w wielkiej reprezentacyjnej hali Targów Wschodnich międzynarodowy mecz bokserski pomiędzy reprezentacją Włoch walczącą pod firmą reprezentacji Rzymu, a reprezentacją Poznania. Mecz wywołał olbrzymie zainteresowanie i zgromadził przeszło 6 tysięcy widzów.

Zwycięstwo odnieśli bokserzy włoscy w nieznacznym stosunku 9:7.

Wyniki walk były następujące:

W wadze muszej Nordecchia (W) — pokonał na punkty Czerwińskiego (P).

W wadze koguciej mistrz Europy Sergo (W) pokonał zdecydowanie Koziołka (P),

W wadze piórkowej Montanari (W) pokonał na punkty Pelę (P).

W wadze lekkiej Ratajak (P) otrzymał punkty walkowerem, gdyż lekarz nie dopuścił Włocha Facchina do walki.

W wadze półśredniej Pittori (W) pokonał przez techniczne k. o. w 1-ej rundzie Jareckiego (P).

W walce średniej Binazzi (W) zremisował z Dankowskim (P).

W wadze półciężkiej Terrazina (W) uległ na punkty Szymurze (P).

I w wadze ciężkiej Klimecki (P) pokonał na punkty Lazzariego (W).

Ogólnopolska rewia siatkarzy w Łodzi

Łódzki Okręgowy Związek Piłki Ręcznej czyni ostatnie przygotowania do mających się odbyć w naszym mieście w dniach 28, 29 i 30 bm. mistrzostw Polski w siatkówce męskiej.

W mistrzostwach weźmie udział 12 drużyn, skupiających 120 zawodników. Drużyny te zostały podzielone na następujące cztery grupy: I grupa: Polonia (Warszawa), KPW Pomorzanin (Toruń), KPW Katowice, II grupa: AZS (Lwów), KPW Poznań, Sokół (Białystok), III grupa: AZS (Warszawa), HKS (Łódź), PKS Pogoń (Brześć), IV grupa: KPW Wilno, mistrz Krakowa (najprawdopodobniej Olsza), WKS Unia (Lublin). Odbyło się już rozlosowanie spotkań, które rozpoczną się w piątek 28 bm. o godz. 15-ej. Kolejność spotkań przedstawia się następująco: Piątek 28 bm. godz. 15: HKS — PKS Pogoń (Brześć), godz. 16: KPW (Poznań) — Sokół (Białystok), godz. 17: KPW Pomorzanin — KPW Katowice, godz. 18: mistrz Krakowa — WKS Unia (Lublin), godz. 19: AZS (Warszawa) — HKS, godz. 20: Polonia (W-wa) — KPW Katowice. Sobota, 29 bm.: godz. 8.30 rano: PKS Pogoń (Brześć) — AZS (W-wa), godz. 9.30: AZS (Lwów) — Sokół (Białystok), godz. 10.30 KPW Wilno — WKS Unia, godz. 11.30: Polonia — KPW Pomorzanin godz. 12.30: AZS (Lwów) — KPW Poznań. godz. 13.30 KPW Wilno — mistrz Krakowa.

Następnie w piątek od godz. 15-ej oraz w ciągu soboty mistrzowie grupy walczyć będą o kolejność pierwszych czterech miejsc mistrzostw, a następne drużyny w grupach o dalsze miejsca. Mistrzostwa odbędą się w sali YMCA przy ul. Traugutta.

Pięściarze Bar Kochby zaproszeni do Kalisza

W sobotę, dnia 22 stycznia br. w Wielkim Teatrze w Kaliszu odbędą się drużynowe zawody bokserskie pomiędzy „Makabi" Kalisz a „Bar - Kochbą" Łódź.

Walki odbędą się w wagach od muszej do półciężkiej, a wzamian ciężkiej odbędzie się druga walka w wadze koguciej.

Komisja jubileuszowa ŁKS-u

Zarząd ŁKS wybrał specjalną komisję, która przygotowuje program uroczystegości jubileuszowych 30-lecia klubu, które odbędą się w czerwcu. Prócz imprez sportowych odbędzie się również z okazji jubileuszu akademia.

OWOCE ŹRÓDŁEM WITAMIN W ZIMIE

Pomarańcze i orzechy włoskie są najbogatsze w witaminy.—Jak trzeba się odżywiać

Na ogół twierdzi się, że owoce w zimie są luksusem. Zapewne, wydatek na owoce w porze zimowej uszczupla w pewnym stopniu budżet, lecz **jest to inwestycja z punktu widzenia zdrowia bardzo korzystna.** Przede wszystkim witaminy. Niektóre z nich są bardzo wrażliwe na temperaturę i pod wpływem ogrzewania giną, np. **witamina C ginie już przy 40 stopniach.** Zaś brak witaminy C sprzyja powstawaniu gnilca — choroby przemiany materii, oraz zapaleniu spojówek. Czerpać je możemy wyłącznie z pokarmów niegotowanych, a więc **zimą tylko z owoców.** Najwięcej witaminy C miała dotąd zawierać cytryna, natomiast według najświeższego, potwierdzonego już odkrycia uczonego rosyjskiego, **znacznie więcej witaminy C ma zawierać orzech włoski.** Witaminy powstają w owocach pod działaniem promieni słonecznych. Dlatego większy nieco wydatek na owoce południowe nie jest stratą, gdyż towarzyszy im na ogół procentowe zwiększenie zawartości witamin.

Dalszą korzyścią, jaką czerpie organizm z owoców, jest ich **wybitne działanie alkaliczne** (zasadowe), a więc **kwasobójcze.** Ponieważ w praktyce spożywamy zbyt wiele pokarmów zakwaszających, zaś ustrój wymaga równowagi, przeto **każde spożycie owoców wychodzi i pod tym względem na dobre.** Nie tylko witamin dostarczają nam owoce. Są one również bogatym źródłem soli organicznych. Mandarynka np. **jest najbogatsza procentowo w żelazo, a znów orzechy i migdały przodują pod względem soli fosforowych.**

Dalej owoce są jednym z głównych źródeł węglowodanów. Przy tym, co jest szczególnie ważne, węglowodany te podane są w najkorzystniejszej formie, jako t. zw. **glukoza** (cukier prosty). Inne formy węglowodanów, jak **cukry złożone** (mleczny, buraczany), a **zwłaszcza skrobia** (krochmal) zawarte w ziemniakach, grochu, pszenicy, życie wymagają zbyt wiele czasu dla przyswojenia ich przez organizm, co odbija się ujemnie na tym ostatnim, wywołując m. in. silną skłonność do katarów. Np. kartofel przemienia się w glukozę dopiero po dwóch godzinach.

Przechodząc do poszczególnych odmian owoców należy zauważyć, że **pomarańcze i orzechy włoskie są, ogólnie biorąc, najbogatsze w witaminy.** Winogrona, daktyle i rodzynki obfitują w duże ilości cukru. Z krajowych owoców, poza orzechami, **najwięcej witamin zawierają jabłka i brzoskwinie.** Te ostatnie przodują, jeśli chodzi o witaminę A, która sprzyja rozwojowi organizmu i uodpornia na choroby zakaźne. Wreszcie witamina B, której brak powoduje chorobę beri-beri oraz zanik gruczołów, znajduje się w największej ilości **w orzechach.**

Reasumując, należy stwierdzić, że owoce w zimie są niemal wyłącznie źródłem witamin A, B i C, oraz że zawierają one tylko te trzy rodzaje witamin. Pozostałych witamin musimy szukać w jarzynach i nabiale.

Kwesta na Pomoc Zimową

odbędzie się w czwartek na ulicach, w kawiarniach, sklepach i t. d.

Wczoraj odbyło się posiedzenie zarządu grodzkiego Związku Rezerwistów, na którym omawiano dwie sprawy pierwszorzędnej wagi — **zorganizowania zbiórki na rzecz pomocy zimowej w dniu 20 b. m. oraz akcji zbiórki złomu żelaznego na Fundusz obrony narodowej.**

W sprawie zbiórki doraźnej na pomoc zimową postanowiono, że **w czwartek wyruszy na miasto około 1400 członków związku rezerwistów z 700 puszkami.** Zbiórka przeprowadzona będzie **na ulicy, w kawiarniach, sklepach, biurach, fabrykach, lokalach rozrywkowych.** Ponieważ zebrane pieniądze przeznaczone mają być głównie na pomoc zimową dla najbiedniejszych dzieci, postanowiono dołożyć wszelkich starań, by rezultaty były jaknajwydatniejsze.

W czasie zbiórki kilkakrotnie wyjeżdżać będą na ulice miasta **strażacy i grą na fanfarach przypominać będą ludności o konieczności spełnienia przez nią obowiązku obywatelskiego.**

Następnie omówiono wyniki dotychczasowe zbiórki złomu żelaznego na Fundusz obrony narodowej. Zbiórka, przeprowadzana przez rezerwsitów i młodzież szkolną, daje dobre rezultaty. W przyszły wtorek w państwowej szkole włókienniczej nastąpi **przekazanie zebranego złomu przez uczniów związkowi rezerwistów. (i).**

Doszkalanie fachowe włókniarzy

Uruchomione zostaną specjalne kursy

Wczoraj odbyła się w urzędzie wojewódzkim konferencja organizacyj gospodarczych i przemysłowych, w sprawie **wyszkolenia fachowych kadr robotników w przemyśle włókienniczym.**

W konferencji, której przewodniczył naczelnik **inż. Głogowski, wzięli udział** z ramienia ministerstwa przemysłu i handlu **radca Mazur i mgr. Migdałek** oraz przedstawiciele wszystkich organizacyj przemysłowych.

Przewiduje się zasadniczo **powołanie czterech sekcyj szkoleniowych: 1) doszkalanie robotników z pośród bezrobotnych, 2) doszkalanie czynnych kadr robotników w przemyśle włókienniczym i metalowym, 3) doszkalanie młodocianych i 4) doszkalanie pracowników, kwalifikujących się na majstrów.**

W wyniku obrad powołano do życia **kilka sekcyj.** Na czele sekcji finansowej stanęli **nacz. inż. Głogowski i dyr. Berkowicz,** na czele sekcji dokształcania robotników w przemyśle włókienniczym **— dyr. inż. Rau i dyr. Wilkoński,** na czele sekcji doszkalania młodzieży — **dyr. Dobosz i inż. Michałkiewicz,** na czele sekcji doszkalania robotników w przemyśle metalowym — **dyr. Milker i inż. Kopczyński.**

Następne posiedzenie wyznaczono na dzień 3 lutego r. b. Koszty związane z powyższą akcją pokryje częściowo Fundusz Pracy, częściowo zaś przemysł. (i)

Lokatorzy chcą mieć klucze od bram

by uniezależnić się od dozorców i nie budzić ich w nocy

Jak się dowiadujemy, związki lokatorskie podejmują bardzo interesującą akcję, zmierzającą do tego, **by wszyscy lokatorzy mieli klucze do bramy domu, w którym mieszkają i nie byli zmuszeni wywoływać i budzić po nocy dozorców, co zwłaszcza w okresie zimowym jest niewłaściwe i niewskazane.**

Związki lokatorskie, podejmując tę akcję u władz administracyjnych, powołują się **na przykład b. dzielnicy pruskiej, a częściowo b. dzielnicy austriackiej,** gdzie po dzień dzisiejszy lokatorzy mają własne klucze do bram. Na terenie b. Kongresówki obowiązek otwierania bram po godz. 11 w nocy przez dozorców, jest **pozostałością z czasów rosyjskich.** Dozorcy domowi musieli wówczas spełniać rolę **pomocników policji rosyjskiej.** Musieli więc pilnie kontrolować wszystkich wchodzących i wychodzących wieczorami z domów.

Związki lokatorskie wskazują, że w interesie dozorców domowych leży również **wprowadzenie tej inowacji.** Po ciężkim dniu pracy budzenie ich po kilka, a nawet kilkanaście razy w nocy, jest wysoce niewskazane. Ponieważ jednak dozorcy mają dodatkowe źródło utrzymania z czynności otwierania bramy, związki lokatorskie uważają, że jako ekwiwalent powinni oni otrzymać **podwyżki płac, względnie stałe opłaty tygodniowe od lokatorów.**

Memoriał w powyższej sprawie przesłany będzie do władz administracyjnych jeszcze w bieżącym tygodniu.

ZBIÓRKA NA SZKOLNICTWO POLSKIE ZAGRANICĄ.

Wojewódzki komitet „Dnia Polaka z Zagranicy i Zbiórki na Szkolnictwo Polskie Zagranicą", na czele którego stoi prezydent Mikołaj Godlewski, powołał na przewodniczącego komitetu korporacyjnego zbiórki na terenie zarządu miejskiego w Łodzi p. wiceprezydenta miasta Antoniego Pączka, który do tegoż komitetu powołał ze swej strony pp.: Mieczysława Kalinowskiego, dyrektora zarządu miejskiego, Włodzimierza Gralińskiego, wicedyrektora zarządu miejskiego, kierownika Tadeusza Brauna, naczelnika Heliodora Konopkę, naczelnika Leona Chwalbińskiego zastępcę naczelnika Henryka Wysznackiego i naczelnika dr. Albina Grabowskiego.

Zadaniem komitetu jest przeprowadzenie akcji propagandowej na terenie zarządu miejskiego wśród pracowników oraz przeprowadzenie do dnia 10 lutego r. b. wśród tychże zbiórki pieniężnej.

„W. I. Z. O."

Dziś, w środę, dnia 19-go b. m., o godz. 9-ej wieczorem punktualnie, w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej Nr. 86, odbędzie się herbatka towarzyska z okazji „Hamisza Assar Biszwath", połączona z referatem znanego działacza sjonistycznego p. Berenholca n. t. „Trwałe i przemijające wartości życia żydowskiego".

Wstęp wolny dla członkiń i wprowadzonych gości.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 19 stycznia 1938 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

POLSKO-PERSKIE PLANTACJE BAWEŁNY

Szanse eksportu włókienniczego do Persji. — Trudności tranzakcyj wiązanych

Wywiad „Republiki" z posłem R.P. w Teheranie, p. min. Hemplem

W dniu wczorajszym przybył do Łodzi poseł pełnomocny R. P. w Persji, p. minister Hempel, który odbył szereg konferencyj z eksporterami łódzkimi, informując ich o stanie rynku perskiego i możliwościach eksportu włókienniczego na ten rynek.

P. min. Hempel przyjął również współpracownika „Republiki", dzieląc się z nim łaskawie uwagami na temat obecnego stanu wymiany handlowej polsko-perskiej i perspektyw odnośnie dalszego ich rozwoju.

— Jak wiadomo, Persja stosuje obecnie w dziedzinie swych stosunków handlowych z zagranicą

zasadę clearingu

i zasadę tę możliwie ściśle przestrzega —informuje nas p. min. Hempel. — Oczywiście zasada ta stosowana jest przede wszystkim do importu konsumcyjnego, który też na największe stosunkowo natrafia przeszkody, gdy natomiast import o charakterze inwestycyjnym korzysta z możliwie szerokich ułatwień. Dzięki temu

wywóz nasz do Persji w r. ub. poważnie wzrósł,

pomimo istniejących ograniczeń dewizowych, podnosząc się z sumy 2226 tys. zł. w r. 1936 do 5517 tys. w ciągu 11 miesięcy r. ub. Zawdzięczać to jednak należy przede wszystkim temu, iż w eksporcie naszym poważną pozycję stanowiły zamówienia rządu perskiego, wyłączone z pod działania zasady tranzakcyj wiązanych.

Zaznaczyć tu należy, iż Persja dzięki bardzo silnemu ruchowi inwestycyjnemu i żywej akcji rządu w kierunku modernizacji kraju — jest

nader wdzięcznym i pojemnym rynkiem zbytu,

wiele też importuje. Ale właśnie ten duży import dla celów inwestycyjnych powoduje ograniczanie przywozu w innych działach, a w każdym razie weksłowanie go na tory przywozu kompensacyjnego. Dotyczy to przede wszystkim włókiennictwa i temu też przypisać należy spadek eksportu tekstyliów polskich do Persji.

Nie oznacza to jednak, aby wywóz artykułów włókienniczych do Persji był wogóle niemożliwy. Słaby przemysł miejscowy nie może nawet w części zaspokoić potrzeb w tej dziedzinie, zwłaszcza, iż dzięki modernizacji również świata kobiecego Persji potrzeby te stale wzrastają. Stąd Persja

musi przywozić artykuły włókiennicze

i to w dość znacznych ilościach, ale kupuje je przede wszystkim u tego dostawcy, który gotów jest pójść na tranzakcję wiązaną. Jeżeli zatem chodzi o wywóz artykułów włókienniczych z Łodzi ulokowanie ich na rynku perskim zależeć będzie już tylko od energii i przedsiębiorczości eksportera tutejszego, który musi zapewnić sobie pokrycie należności w odpowiednim imporcie do Polski towarów perskich — czy to bawełny, czy innych. Ze strony rządu polskiego tego rodzaju tranzakcje wiązane spotkają się

z całkowitym poparciem i pomocą.

Poza tranzakcjami wiązanymi nie jest również całkowicie wykluczone dojście do skutku tranzakcyj dewizowych. Tego jednak rodzaju wypadki mają charakter sporadyczny i w każdym razie nie można na nich bazować naszego eksportu włókienniczego. Poza tym przy zawieraniu tranzakcyj gotówkowych należy zachować dużą ostrożność, aby nie narazić się

na zamrożenie należności.

Eksport wtedy tylko może mieć pewność, że pieniądze otrzyma w terminie i w gotówce, jeśli jego kontrahent perski zakomunikuje mu numer pozwolenia przywozowego i wpłaci 25 proc. zaliczki, co będzie dowodem, iż przydział dewiz na pokrycie tranzakcji został dokonany.

Wracając do tranzakcyj wiązanych, nie należy zamykać oczu na całą ich wadliwość w obecnym stanie rzeczy. Przede wszystkim są one drogie. Importer perski musi zapłacić za pozwolenie przywozu

17 proc. sumy tranzakcyjnej,

z czego zostaje mu zwrócone 10 proc. tytułem premii przy przeprowadzaniu drugiej strony tej tranzakcji — eksportu. W każdym razie tranzakcja kompensacyjna podnosi cenę towaru conajmniej o 7 proc., co przy silnej konkurencji ze strony włókiennictwa innych krajów, eksportujących na rynek perski, nie jest bez znaczenia. Odgrywa to tym większą rolę, że — jak wiemy — szereg krajów wywozi nie licząc się ze względami kalkulacyjnymi.

Wprawdzie przy tranzakcjach wiązanych względnie po zawarciu umowy handlowej polsko-perskiej, na temat której toczą się obecnie pertraktacje, opłaty te będą zniesione, tym nie mniej narazie istnieją i obciążają eksport polski.

Bardzo ważnym szkopułem, hamującym nawet tranzakcje wiązane — jest

brak towarów perskich,

nadających się do eksportu wymiennego. Duży przywóz w oparciu go w poważnej części na kompensacie, powoduje olbrzymie zapotrzebowanie na artykuły eksportowe, a przede wszystkim na bawełnę, jako artykuł najpewniejszy, który też jest rozchwytywany. To — podkreślam — jest jedną z bardzo poważnych przeszkód w rozwoju handlu polsko-perskiego.

Mając ją na względzie, w kołach perskich powstała jeszcze przed dwoma laty bardzo ciekawa koncepcja stworzenia

polsko-perskich plantacyj bawełny

z których surowiec przeznaczony byłby na pokrycie eksportu polskiego, szczególnie włókienniczego do Persji. W myśl tej koncepcji, Persowie daliby tereny pod uprawę bawełny oraz w części kapitały, potrzebne do założenia plantacyj, Polacy zaś winni byliby sfinansować je w formie dostaw niezbędnych maszyn irygacyjnych oraz dostarczyć fachowców dla przeprowadzenia tych irygacyj. Inaczej mówiąc, strona perska gotowa byłaby pokrywać wydatki wewnętrzne, pozostawiając kontrahentowi polskiemu wydatki inwestycyjne zewnętrzne, dewizowe, które wyraziłyby się głównie w kredycie towarowym oraz w pokrywaniu kosztów importowanego personelu technicznego.

Przed dwoma laty sprawę tę badali fachowcy polscy, uznając ją za całkowicie realną i obliczając niezbędny wkład ze strony polskiej na

około 1 miliona zł.

Niestety, dotychczas kwestia ta nie posunęła się naprzód, nie wywołała bowiem narazie zainteresowania ze strony odpowiednich sfer polskich. Skorzystałem jednak z mojego przyjazdu do Polski, by ją zaktualizować i ponownie omówić z kołami zainteresowanymi, być może zatem, że uda mi się popchnąć ją naprzód.

— Sądzę — kończy p. min. Hempel, — że sprawa ta warta jest, by się nią zająć. Stworzenie polsko-perskich plantacyj bawełny dałoby moim zdaniem — poważne podstawy dla dalszego rozwoju stosunków handlowych z Persją, krajem o dużych możliwościach rozwojowych i szybko wzrastającej pojemności konsumcyjnej. (—)

Produkcja przędzy w Austrii maleje

Od pewnego czasu produkcja przędzy bawełnianej w Austrii wykazuje stały spadek. W październiku roku ub. tamtejsze przędzalnie otrzymały zamówienia na 1,079 tys. kg, podczas gdy w listopadzie już tylko na 790 tys. kg Analogiczne cyfry w r. 1936 wynosiły 2,056 tys. kg i 1,410 tys. kg.

Rok koniunktury w U. S. A.

Obroty znanego koncernu domów towarowych Woolwortha w Stanach Zjednoczonych za 1937 rok zamknięte zostały cyfrą 305 milionów dolarów. Oznacza to nowy rekord nie tylko w porównaniu z 1936 r., ale nawet z najlepszym rokiem 1929. Jest rzeczą charakterystyczną, że sklepy tego koncernu nawet w ostatnich miesiącach 1937 r., w których nastąpił spadek koniunktury, nie zmniejszyły swych obrotów.

Nadmienić przy tym należy, że koncern Woolwortha posiada obecnie o 300 przedsiębiorstw filialnych więcej, aniżeli przed światowym kryzysem gospodarczym.

Sprzedaż samochodów koncernu General Motors osiągnęła w roku 1937 nowy rekord. Ogólny zbyt wozów w Stanach Zjednoczonych, w Kanadzie i zbyt zamorski wynosił 2.116.900 sztuk, gdy w roku 1936, zaliczanym również do bardzo pomyślnych, wynosił tylko 2.037.690 sztuk. Kupcy amerykańscy nabyli w 1937 roku 1.680.020 wozów wobec 1.682.590 sztuk w roku 1936, tak że tutaj widać lekki spodek zbytu. Natomiast wzrósł wydatnie eksport, co tłumaczy się wzmożoną motoryzacją w wielu państwach.

Pasywny bilans płatniczy Anglii

Wzrost obrotów handlu zagranicznego Wielkiej Brytanii w roku 1937, a zwłaszcza zwiększenie się salda pasywnego o 86 milionów funtów szterlingów do kwoty 432 miln. funtów, napawa dużymi obawami i troską sfery gospodarcze i ekonomistów angielskich. Na łamach prasy gospodarczej i codziennej wyrażone są obawy, że tak wysokie saldo pasywne bilansu handlowego nie będzie mogło być pokryte przez odpowiednie aktywne saldo brytyjskiego bilansu płatniczego. Na ogół sfery gospodarcze przypuszczają, że bilans płatniczy wykaże deficyt w wysokości około 50 miln. funtów szterlingów.

Mniejsze ale powszechne

winny być ulgi podatkowe dla inwestycyj. — Samorząd gospodarczy przeciwko zbytniemu uprzywilejowaniu przedsiębiorstw w C.O.P.

Projekt ustawy o ulgach inwestycyjnych, nastawiony pod kątem uprzemysłowienia obszaru centralnego okręgu przemysłowego oraz kresów wschodnich był ostatnio opiniowany przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych. Na terenie samorządu gospodarczego projekt ten wywołał pewne zastrzeżenia, wynikające z obawy, że wyroby przedsiębiorstw nowopowstałych na terytorium C.O.P. mogą spowodować silną konkurencję dla istniejących już w całym państwie przedsiębiorstw w razie zastosowania ulg w postaci zwolnienia od podatku przemysłowego od obrotu, który wybitnie wpływa na koszty produkcji, a więc i na ceny wyrobów. W ten sposób powstałyby podwójne ceny tych samych produktów w zależności od miejsca ich wykonania, z kolei odbijając się na przedsiębiorstwach produkujących drożej i narażając je na straty lub nawet likwidację, co nie może leżeć w intencjach ustawy. Dla tego samorząd gospodarczy wypowiedział się za koncepcją ulg mniejszych, ale obejmujących obszar całego państwa, tym bardziej, że projektowane ulgi dla C.O.P. i województw wschodnich, obejmowałyby prawie 50 proc. terytorium całej Polski.

Ze względu na zniszczenie w ciągu szeregu lat kryzysowych maszyn i urządzeń warsztatów produkcyjnych na terenie całego państwa, zdaniem Związku Izb należy umożliwić przeprowadzenie odnowienia ich choćby w najskromniejszym zakresie przez zastosowanie przyśpieszonej, bądź podwójnej amortyzacji przeprowadzonych inwestycyj renowacyjnych.

Wyjątkowej pomocy wymaga, czego projekt nie uwzględnił, produkcja pionierska w zakresie nowych działów produkcji, na terenie całego państwa. Zastosowanie tutaj znacznych ulg podatkowych może przyczynić się do powstania tych działów. Między innymi należy w ten sposób popierać powstawanie nowych domów eksportowych, mających na celu rozwój eksportu polskiego przez organizowanie go i opracowywanie rynków zagranicznych, co może być przeprowadzane przez przedsiębiorstwa wyłącznie i specjalnie nastawione na eksport i operujące znacznymi kapitałami.

Natomiast dla założonych na obszarze C.O.P. przedsiębiorstw, związanych z obronnością kraju, należy, zdaniem związku izb przyznać ulgi głębsze w postaci prawa potrącania z osiągniętego dochodu kosztów przeprowadzonych inwestycyj i kosztów przeniesienia przedsiębiorstw z innych terenów na teren C.O.P., prawa normalnej amortyzacji, zwolnienia od opłat stemplowych pism, stwierdzających zerwanie spółki lub podwyżkę kapitału, celem przeprowadzenia inwestycji — i ulgi indywidualne w postaci zwolnienia od podatku dochodowego — 100 proc. dochodu osiągniętego w ciągu pierwszych czterech lat, 5 proc. dochodu w ciągu następnych trzech lat i 25 proc. w ciągu ostatnich trzech lat.

Samorząd gospodarczy przeciwstawia się jednak zwolnieniu tych przedsiębiorstw od podatku przemysłowego od obrotu.

W stosunku do projektowaynch przepisów, przyznających pierwonabywcom akcji spółek akcyjnych, względnie udziałów spółek z o.o., zawiązanych dla działalności na terenie C.O.P. — prawo potrącenia od dochodu podlegającego podatkowi dochodowemu od dochodów fundowanych ceny emisyjnej tych udziałów — samorząd gospodarczy zaproponował rozszerzenie tego prawa również na osoby osiągające dochody z pracy najemnej i uposażeń oraz na nowe emisje akcji już istniejących spółek jeśli mają one na celu inwestycje w C.O.P.

Bardzo poważne ograniczenia ulg podatkowych przewiduje projekt w stosunku do budownictwa mieszkaniowego, związanego z szeregiem innych przemysłów, sprowadzając te ulgi jedynie do lokali dwuizbowych. Samorząd przemysłowo-handlowy wypowiedział się za ich rozszerzeniem również na lokale trzyizbowe oraz za podniesieniem sumy potrącalnej z dochodu, a wydanej na koszty budowy z 5 na 10 tys. zł. za każdy lokal mieszkalny, poza pierwszym, za który projekt przewiduje zwrot 15 tysięcy złotych.

Projektowane ulgi dla nabywców pojazdów mechanicznych, jak również system ulg dotychczasowych, samorząd gospodarczy poddał krytyce. Obecnie, im nabywca osiąga większe dochody, tym większą ulgę uzyskuje w podatku dochodowym. Projekt nie zmienia tego krzywdzącego dla osób średnio i mniej zamożnych stanu rzeczy. Związek Izb Przemysłowo - Handlowych, stojąc na stanowisku potrzeby umożliwienia nabycia samorządu jak najszerszym masom, proponuje zastosowanie prawa potrącenia z podatku dochodowego w ciągu czterech lat — 20 proc. ceny samochodu, przyczym przy samochodach osobowych o cenie przekraczającej 12.000 złotych ulga w postaci potrącenia 20 proc. ceny odnosiłaby się wyłącznie do sumy 12.000 złotych, a przy nabyciu samochodów ciężarowych, ciągników i autobusów, ulga ta stosowałaby się do całkowitej ceny.

Giełda pieniężna

Warszawa, 18 stycznia.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była nieco mocniejsza, przy obrotach niedużych. Notowano: Amsterdam 293.75, Bruksela 89.20, Helsingfors 11.66, Londyn 26.35, Mediolan 27.73, Nowy Jork 5.27 5, Nowy Jork-kabel 5.27,75, Paryż 17.69 (+19), Praga 18.53, Sztokholm 136, Zurych 121.90. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.25, kanadyjskie 5.24,50, floreny holenderskie 292.75, franki francuskie 17.29, szwajcarskie 121.40, belgi belgijskie 88.95, funty angielskie — 26.26, palestyńskie 25.95, guldeny gdańskie 99.80, korony czeskie 16.90, duńskie 117.05, norweskie 131.70, szwedzkie 135.55, liry włoskie 21, szylingi austriackie 98.20, marki fińskie 11.25, marki niemieckie 109, niemieckie srebrne 117.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana. Notowano: Bank Polski 120, Tomaszowska Fabryka Jedwabiu 130, Częstocice 40, Cukier 36.50 — 36.25, Węgiel 32.25—31.75, Lilpopy 64, Modrzejów 15.25—16.00, Ostrowiec 58—57.50, Starachowice 40 — 39.25, Haberbusch — 49.50, Żyrardów 63.50—64.00.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była w dalszym ciągu bardzo mocna, przy zwiększonych obrotach 4 i pół proc. wewnętrzną i 5 proc. konwersyjną. Notowano: 3 prc. inwestycyjna I-sza emisja 83, II-ga emisja 83.50, seria II emisji 92.50, 4 proc. dolarowa 42.75—42.50—42.75 4 proc. konsolidacyjna 68.25, drobne odcinki 67.25, 4 i pół proc. wewn. 66.00, 5 proc. konwersyjna 68.50, 4 i pół proc. ziemskie 64.75, 4 proc. ziemskie 56, 8 proc. Przem. Polsk. funtowe 80 (kupon 16.20), 5 proc. Warszawy stare 72, 5 proc. Warszawy z 1933 r. 70 — 70.25—70, 5 proc. Łodzi z 1933 r. — 65, 5 proc. Radomia z 1933 r. — 59.25. W obrotach pozagiełdowych: 4 i pół proc. Warszawy 66, 3 proc. renta 57—58 odcinki po 500 zł. — 58—59, po 100 zł. — 66.50 — 67.00, Rudzki 12.15—12.35—12.25. Sprzedaż przymusowa 25 akcyj 200-złotowych „Saturn" po 92 za akcję.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi noowano: poż. inwestycyjna I-sza emisja 81.50—81.00, poż. inwestycyjna II-ga em. 82.50—82.00, dolarówka 42 50—42.25, poż. konsolidacyjna grube 68.25—68.00, poż. konsolidacyjna drobne 67.50—67.25, poż. wewnętrzna 66.50—66.00, poż. konwersyjna 68.25—68.00, 5 proc. L. Z. m Łodzi seria X 65.00—64.75, Bank Polski 12.00—119.00. Tendencja mocna.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajsęym zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo-towarowej notowano: pszenica 29.50, owies jednolity 22.00—22 50, owies zbierany 21.00—21.25, mąka żytnia 50 proc. 33.50—34.25 mąka żytnia 65 proc. 31.75—32.25, mąka II gat. 21.75—22.75, mąka pszenna 30 proc. 46.75—47.75, mąka pszenna 50 proc 42.75—43.75, mąka pszenna 65 proc. 41.25—42.25, mąka II gat. A. 35.50—36.50, mąka II gat. A. 30.50—31.50, mąka III gat. 28.00—29.00, mąka razowa 95 proc 33.50—34.50, groch polny 29.00—29.50, groch Victoria 28.50—30.00, gryka 20.25—20.50. Reszta notowań bez zmiany.

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 17-go stycznia 1938 roku.

NOWY JORK: Loco 8.60, luty 8.48, marzec 8.50—51, kwiecień 8.53,, maj 8.57, czerwiec 8.59, lipiec 8.62, sierpień 8.64, wrzesień 8.67, październik 8.70 listopad 8.72, grudzień 8.75.

NOWY ORLEAN: Loco 8.76, marzec 8.67, maj 8.73, lipiec 8.77, październik 8.83, grudzień 8.84.

LIVERPOOL: Loco 4.95, styczeń 4.80, luty 4.82, marzec 4.84, kwiecień 4.86, maj 4.91, czerwiec 4.92, lipiec 4.96, sierpień 4.94 wrzesień 4.96, październik 4.98, listopad 4.99, grudzień 5.00.

Giza: Loco 7.58, styczeń 7.25, marzec 7.37, maj 7.11, lipiec 7.13, wrzesień 7.13, październik 7.18, listopad 7.14.

Egipska Sakell.: Loco 8.41.

Upper: Loco 6.30, styczeń 6.06, marzec 5.99, maj 5.99, lipiec 6.01, wrzesień 6.01, październik 6.02, listopad 6.02.

BREMA: Loco 10.28, marzec 9.74, maj 9.95, lipiec 10.18, październik 10.44, grudzień 10.53.

ALEKSANDRIA. Sakell.: Styczeń 14.10 marzec 14.26, maj 14.32.

Giza: Styczeń 12.99, marzec 13.02, maj 13.04 listopad 13.13.

Upadłości i układy

W ostatnich dniach wpłynęło do Sądu podanie firmy „Astra" J. L. Luksemburb i Synowie", wyrób i sprzedaż artykułów papierniczych i materiałów piśmiennych w Łodzi, przy ul. Nowomiejskiej Nr. 11 o otwarcie postępowania układowego. Przedsiębiorstwo to składa się z fabryki zeszytów w Łodzi, przy ulicy Północnej 8, zatrudniającej około 20 robotników oraz że składu papieru i materiałów piśmiennych w Łodzi, przy ul. Nowomiejskiej Nr. 11.

Podanie powyższe po zasięgnięciu opinii o przedsiębiorstwie, znajdzie sę nebawem na wokandzie Sądu.

* * *

Syndyk ostateczny masy upadłości firmy „Robert Lieske" złożył Sądowi sprawozdanie, z którego wynika, iż wierzycielom nieuprzywilejowanym należy się kwota zł. 197.048 gr. 88, zaś uprzywilejowanym zł. 174.361,41.

Z chwilą sprzedania przez Towarzystwo Kredytowe m. Łodzi nieruchomości przy ulicy Sienkiewicza Nr. 165 przez licytację, wierzyciele przestali interesować się upadłościa. Cena licytacyjna wynosiła 48.000 zł. i nie pokryła nawet części wierzytelności hipotecznej na I-ym numerze Towarzystwa.

Ponieważ według ksiąg handlowych upadłej firmy należały się jej pewne wierzytelności od dłużników, wytoczone zostały niektóre ważniejsze procesy, które nie dały spodziewanego efektu. Podobnie pozostały bez efektu należności firmy w innych upadłościach, które nawet zostały zakończone.

Obecnie zarząd masy dąży do likwidacji procesów będących w toku.

Eksport łódzki w grudniu

Powiększył się o 674 tys. zł. — Turcja na czele importerów polskich wyrobów włókienniczych

Według zestawień statystycznych eksport wyrobów włókienniczych z okręgu łódzkiego wynosił w grudniu 340.165 kg. wartości 2.520.226 zł. W porównaniu z wywozem z listopada eksport grudniowy **wzrósł o 55. 902 kg.** zaś pod względem **wartości o 674.980** złotych.

Pierwsze miejsce na liście naszych odbiorców zajęła w grudniu **Turcja,** która zakupiła łódzkich towarów włókienniczych ogółem 54.395 kg. wartości 573.592 zł. Na drugim miejscu stoi **Anglia,** do której wywieźliśmy 62.783 kg. towarów za sumę 320.447 zł., **na trzecim Egipt** z cyfrą 57.311 kg. wartości 283.349 zł. wywozu.

Na uwagę zasługuje znaczny wzrost **wywozu włókienniczego do Turcji,** która w poprzednich miesiącach niemal zupełnie nie odgrywała roli jako importer łódzkich wyrobów włókienniczych.

200-punktowa zwyżka poż. inwestycyjnej

Mocna tendencja dla łódzkich listów zastawnych

W dniu wczorajszym silną zwyżkę wykazała w dalszym ciągu **poż. inwestycyjna, zyskując na kursie 150—200 punktów. I em. notowano po 83,00,** wobec kursu 81,00, notowanego w poniedziałek; II em. podniosła się z 82,00 do **83.50.**

Mocniej nieco kształtował się również kurs pozostałych papierów państwowych. Poż. wewnętrzna podniosła się o 25 punktów do 66.00, poż. konwersyjna o 35 punktów do 68.50, poż. konsolidacyjna o 25 punktów do 68.25.

Zwyżkowały także listy zastawne, zwłaszcza łódzkie. Na giełdzie oficjalnej 5- proc. L. Z. m. Łodzi notowano po 65,00, prywatnie po 65,50.

W dziale akcyj tendencja była raczej utrzymana. Podniósł się jedynie Modrzejów z 15,00 do 16,00, pozostałe natomiast akcje naogół nie zmieniły kursów. Bank Polski notowano po utrzymanym kursie 120,00. (—)

Przemycali ludzi przez granicę

Sąd skazał Hauptmana i Rożnowskiego na karę więzienia

Jak donosimy na innym miejscu — wyrok w sprawie przeciwko przemytnikom ludzi do Belgii i Niemiec, zostanie ogłoszony w dniu dzisiejszym. Na wczorajszej jednak wokandzie sądu okręgowego znalazła się **sprawa niemal identyczna,** tym razem przeciwko trzem podsądnym, również odpowiadającym za przemyt ludzi przez granicę śląską i dalej przez Niemcy znów do Belgii i Francji.

Na ławie oskarżonych znaleźli się: **66-letni Moszek Szlama Hauptman, 46-letni Syna Kalisz i 37-letni Jan Rożnowski.**

Rozprawie, podobnie jak poprzedniej przewodniczył sędzia Merson. Oskarżał prok. Maciejewski, obronę wnosili adw. Łuszczewski i Sachnowicz.

Ta druga sprawa wyszła na jaw w toku dochodzenia prowadzonego przeciwko Granatowi i Lubelskiemu. Okazało się, że **również na terenie Brzezin działał zamieszkały w Piotrkowie Hauptman i że zdołał on wraz z pomocnikami przeprowadzić przez zieloną granicę kilkunastu emigrantów.** Oczywista, że były i niepowodzenia w tym procederze: inna grupa została zatrzymana, osadzona w Niemczech w areszcie i po odbyciu kary przewieziona do granicy Polski.

Rozprawa zakończyła się wyrokiem **skazującym Hauptmana na dwa lata więzienia i Rożnowskiego, który odgrywał rolę już przewodnika przez samą granicę — na rok i 8 miesięcy więzienia. Kalisz został uniewinniony z braku dowodów winy.** (i)

Oskarżali urzędnika skarbowego

o nadużycia służbowe i zostali pociągnięci do odpowiedzialności za fałszywe zeznania.—Sąd obu uniewinnił

Przed sądem okręgowym do godzin wieczorowych toczyła się wczoraj sprawa przeciwko 36-letniemu Szmulowi Piekarczykowi i 44-letniemu Joskowi Wieliczkierowi, **oskarżonym o składanie fałszywych zeznań wobec władz, obciążających urzędnika 3-go urzędu skarbowego — Mieczysława Wiśniewskiego.**

Rozprawie przewodniczył sędzia Grzesiowski, oskarżał prok. Scibiorek. Obronę wnosili adw. Delnitz, Wachtel i Birencwajg.

Asumpt do wytoczenia dochodzenia przeciwko oskarżonym dała poufna wiadomość, jaką otrzymał inspektor do walki z przestępstwami skarbowymi — Artur Tarnowiecki — według której w 3. urzędzie skarbowym **zginąć miały trzy wykazy informacyjne o obrotach kilku przedsiębiorstw i że wykazy te znajdują się w posiadaniu Piekarczyka i Wieliczkiera.**

Obaj podsądni zostali ujęci na ulicy, gdy wychodzili z kawiarni. Jeden z nich usiłował nawet bezpośrednio przed aresztowaniem ukryć w owocarni przy ul. Narutowicza 4 kompromitujące wykazy — jednak i te dokumenty zostały odnalezione.

Zatrzymani wyjaśnili w dochodzeniu **że wykazy otrzymali od urzędnika skarbowego Wiśniewskiego, który miał je z kolei wykraść innemu urzędnikowi skarbowemu.**

Jednak wyjaśnienia obu zatrzymanych wydawały się władzom tak niejasne i sprzeczne, **że dochodzenie wytoczone przeciwko Wiśniewskiemu zostało umorzone, a Wieliczkier i Piekarczyk zostali postawieni w stan oskarżenia o fałszywe oskarżenie urzędnika.**

Podsądni w dalszym ciągu, również podczas rozprawy wczorajszej nie przyznali się do winy fałszywego oskarżenia.

Zeznania inspektora Tarnowickiego nie wypadły korzystnie dla Wiśniewskiego, który w międzyczasie **został zwolniony ze swego urzędu.**

Sąd około godziny 8-ej wieczór ogłosił wyrok, uniewinniający obu oskarżonych. (i)

Ubiegły rok w radiotechnice

—o—

Na progu nowego roku warto zatrzymać na chwilę wirujące koło postępu radiotechnicznego, przyjrzyć się dokładnie jego skomplikowanym trybom — przeciągnąć przez księgi radiowej kroniki najwybitniejsze wydarzenia ubiegłego roku.

Czego więc dokonał odchodzący rok radiowy?

W ETERZE CORAZ CIAŚNIEJ.

Rok ubiegły odznaczył się przede wszystkim dalszymi trudnościami nadawania. Wzrost ilości i mocy radiostacyj, nadających na najróżnorodniejszych zakresach fal, utrudnił znacznie możliwości dobrego odbioru.

Ten oto „tłok" w eterze spowodował inicjatywę ponownego zwołania Międzynarodowej Konferencji Radiowej — tym razem w Kairze. Wszelkie znaki na niebie pozwalają przypuszczać, iż nie będzie ona miała łatwego orzecha do zgryzienia. Z nowymi żądaniami przydziału fal występują radioamatorzy, przedstawiciele łączności radiowej i przede wszystkim radiofonii. Jak twierdzą wszechwiedzący spece, radiofonia otrzyma zapewne nowy zakres fal od 700 do 900 mtr.

RADIOWA MOBILIZACJA.

Prócz tych kłopotów rozmieszczenia się wzajemnego w eterze rok ubiegły ma do zanotowania ciekawe wypadki z dziedziny t. zw. wojny radiowej. Doszła ona do swego punktu kulminacyjnego w Hiszpanii, gdzie zmobilizowane mikrofony rozgłośni obu stron walczących zaangażowały się w walkę zbrojną. Przemówienia „radiowego generała" Queipo de Llano — inicjatora propagandy radiowej — są dziś słynne na całym świecie. Również na schyłku ubiegłego roku niemal doszło do podobnej walki radiowej między Włochami a Anglią. Tym razem powodem niezgody były na szczęście nie działania wojenne, lecz audycje w języku... arabskim. Sprawa została szczęśliwie zażegnana, przy czym najbardziej skorzystali na tym Arabi, którzy w tajemniczy sposób byli obdarowywani odbiornikami krótkofalowymi.

Społeczeństwa Europy uświadomiły sobie dokładnie ważką rolę radiofonii i jej szerokie możliwości we współczesnej wojnie.

ODBIORNIKI.

My, którzy nie żyjemy pod groźbą wojny radiowej, znajdziemy chwilę czasu by rzucić okiem raz jeszcze na „zeszłoroczne" odbiorniki radiowe. Rozpęd rozwoju technicznego został wyraźnie zahamowany. Czułość i selektywność odbiorników została doprowadzona do maksymalnych granic i główną uwagę konstruktorów zwraca obecnie zagadnienie dobrej akustyki i prostoty obsługi odbiornika. Wprowadzenie udoskonalonych przyrządów pomiarowych z oscylografem lampowym umożliwiło dokładniejsze zbadanie funkcyj poszczególnych części odbiornika, jego dokładniejsze zestrojenie i ogólne usprawnienie.

Dbałość o prostotę i niezawodność obsługi znalazła swój najbardziej charakterystyczny wyraz w automatycznym strojeniu przy pomocy którego żądana stacja zjawia się w pełnym brzmieniu w głośniku za naciśnięciem jednego z kilkunastu guzików.

RADIOAMATORZY PRACUJĄ W DALSZYM CIĄGU.

Świat radioamatorski poświęcił w ub. roku główną uwagę na pracę na falach ultra krótkich. Nowo opracowane typy lamp odbiorczych i nadawczych umożliwiły masowe eksperymenty na pasach 5, 2 i pół i jedno metrowych. Fala ultra krótka przekroczyła Atlantyk, obalając tem samem niewzruszoną do niedawna teorię jej horyzontalnego rozchodzenia. Opracowano nowe modele odbiorników i nadajników, zwrócono baczną uwagę na właściwą budowę anten nadawczych i odbiorczych. Główna więc praca pionierska w tym roku skupiła się wokół zagadnienia fal utra krótkich metrowych i decymetrowych.

Obrady t. zw. międzynarodówki włókienniczej

odbędą się w Anglii w dniach 27 i 28 bm.—Na posiedzenie to wyjeżdża p. Adam Walczak

Jak się dowiadujemy, w dniach 27 i 28 b.m. w miejscowości Blackpool, w Anglii, odbędzie się nadzwyczajne posiedzenie rady generalnej międzynarodowej organizacji robotników przemysłu włókienniczego t. zw. **międzynarodówki włókienniczej** z siedzibą w Londynie. Posiedzenie to zwołane zostało, celem naradzenia się nad akcją o wprowadzenie **40-godzinnego tygodnia pracy.**

Na posiedzenie zaproszeni zostali przedstawiciele wszystkich związków robotników — włókniarzy w Europie, wchodzących w skład międzynarodówki włókienniczej. M. in. **zaproszenie do wzięcia udziału w naradach otrzymał klasowy związek robotników przemysłu włókienniczego w Łodzi.** Jako przedstawiciel włókniarzy polskich na to posiedzenie udaje się **sekretarz generalny, p. Adam Walczak.**

Jak nas informują, omówiona będzie na posiedzeniu sprawa wszczęcia jednolitej akcji we wszystkich krajach o wprowadzenie 40-godzinnego dnia pracy w przemyśle włókienniczym. Międzynarodówka włókiennicza londyńska wychodzi z założenia, że **tą drogą szybciej osiągnie się rezultaty, aniżeli drogą konwencji międzynarodowego biura pracy przy Lidze Narodów w Genewie.** (i).

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24, dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika“: 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI“
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, „Republika“ i „Express“ w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika“ Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki“ w Łodzi, Piotrkowska 49 i 61.